

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA AYAŞ BELEDİYESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	23
9.	EKLER.....	48

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Organizasyon Şeması.....	3
Tablo 2: Bütçe Giderlerinin 2016-2018 Yılları Arasındaki Seyri (TL)	5
Tablo 3: Bütçe Gelirlerinin 2016-2018 Yılları Arasındaki Seyri (TL)	5
Tablo 4: 2018 Yılı Gider Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri.....	6
Tablo 5: 2018 Yılı Gelir Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri	6
Tablo 6: 21-f ve 22-d Maddeleri Kapsamında Yapılan Alımlarda Sınırı Aşan Tutarlar	28
Tablo 7: Genel Bütçe Vergi Gelirleri Payı Gerçekleşen-Gerçekleşmesi Gereken Tutarlar.....	35
Tablo 8: Borç Stok Tavan Tutarı ve İçişleri Bakanlığı İznini Gerektiren Borçlanma Tutarı ..	36

KISALTMALAR

ABB	Ankara Büyükşehir Belediyesi
ASKİ	Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
KDV	Katma Değer Vergisi
KİK	Kamu İhale Kurulu
KVKBK	Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
MİBMY	Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
MOSİP	Mali Otomasyon Sistemi Projesi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
Yİ-FE	Yurt İçi retici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Mali Tabloların Taşınmazlara İlişkin Doğru Bilgi Sunmaması
2. Taşınmazlara Amortisman Ayrılmaması
3. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçeği Yansıtılmaması
4. Taşınır Mevcudunun ve İşlemlerinin Muhasebe Sisteminden Tam Olarak Takip Edilememesi
5. Ödenen Katma Değer Vergisinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması
6. Bilançonun Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayelere İlişkin Eksik Bilgi Sunması
7. Bilançonun Taahhüt Edilen Sermaye Tutarına İlişkin Hatalı Bilgi Sunması
8. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturalı Borçların Mali Tablolarda Raporlanmaması
9. Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülüklerin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yapım İşleri İhalelerinde Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması
2. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması
3. Vergi Mükelleflerinin Doğru Şekilde Belirlenmemesi
4. Ankara Büyükşehir Belediyesi İle İmzalanan Protokolde Mevzuata Aykırı Hükümlere Yer Verilmesi ve Protokol Kapsamında Yapılan Mali İşlemlerin Muhasebeleştirilmemesi
5. Ankara Büyükşehir Belediyesinden Aktarılabacak Payların Takibinin Yapılmaması
6. Genel Bütçe Vergi Gelirleri Payına İlişkin Kontrollerin Yapılmaması
7. Borçlanma İşlemlerinde Mevzuatta Öngörülen Usullere Tam Olarak Uyulmaması
8. Kamu Konutlarının Kamu Personeli Olmayan Kişilere Kiraya Verilmesi

9. Taşınmaz Kùltür ve Tabiat Varlığı Niteliğindeki Alanda İnşaat Yapılması
10. Taşınır Mal Yönetiminde Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması
11. Mevzuatın Öngördüğü Şartları Taşımayan Personelin Müdür Kadrosuna Atanması
12. İç Kontrol Sistemine İlişkin Mevzuat Gereklarının Tam Olarak Yerine Getirilmemesi
13. Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

1982 Anayasası'nın 127'nci maddesinde; belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları yine kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanan mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Anılan maddede ayrıca; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, merkezi idarenin kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu hükme bağlanmıştır.

Anayasa'da atıf yapılan kanun 5393 sayılı Belediye Kanunu olup anılan Kanun'da belediyenin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarına ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yer almaktadır.

Merkezi idare, Anayasa'nın 127'nci maddesinde öngörülen mahalli idareler üzerindeki vesayet yetkisini, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 260'ıncı maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu marifetiyle kullanmaktadır. Bununla beraber anılan Kararname'nin; 97'nci maddesi ile mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenleme görevi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiş ve devam eden maddelerde bu hizmetleri yürütmekle sorumlu kılınan birimlere ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır.

Yukarıda belirtilenler dışında belediyelerin faaliyetlerini yerine getirirken tabi olduğu temel mevzuat, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'dur.

Belediyelerin görev ve sorumluluklarına ilişkin ayrıntılı düzenlemeler, 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde yer almaktadır. Buna göre belediyeler;

- a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı,
- b) Coğrafi ve kent bilgi sistemleri,
- c) Çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık,

- d) Zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans,
- e) Şehir içi trafik,
- f) Defin ve mezarlıklar,
- g) Ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar,
- h) Konut,
- i) Kültür ve sanat, turizm ve tanıtım,
- j) Gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları,
- k) Sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma,
- l) Ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi,
- m) Kadınlar ve çocuklar için konukevlerinin açılması

hizmetlerini yapar veya yaptırır. Bunun yanı sıra Devlete ait okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapmak/yaptırmak ile her türlü malzeme ihtiyacını karşılamak; sağlıkla ilgili tesis açmak/işletmek; mabetlerin yapım, bakım ve onarımını yapmak; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak ve bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek; gençlere spor malzemesi vermek; amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapmak ve gıda bankacılığı yapmak da belediyelerin görev ve sorumluluk alanındadır.

Belediye yukarıda sayılan hizmetlerin öncelik sırasını, mali durumu ve hizmetin ivediliğini dikkate alarak belirler.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre belediyenin; organları belediye meclisi, belediye encümeni ile belediye başkanından ve teşkilatı ise norm kadro esaslarına uygun olarak meclis kararıyla kurulacak birimlerden oluşmaktadır.

Ayaş Belediyesi faaliyetlerini; 11 belediye meclisi üyesi, 5 encümen üyesi, 2 başkan yardımcısı ve 6 adet hizmet birimi ile yürütmektedir.

Tablo 1: Organizasyon Şeması

Ayaş Belediyesinde; 29'u memur, 38'i işçi ve 1'i sözleşmeli olmak üzere toplam 68 personel görev yapmaktadır. Ayrıca 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 126'ncı maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen ek 20'nci maddesinde belirtilen hükme istinaden kurulan Ayaş Belediyesi Personel Limited Şirketi bünyesinde 26 personel görev almaktadır.

Belediyeler faaliyetlerini pek çok kamu idaresi ile koordineli çalışarak yürütürler. Ayaş Belediyesinin bu minvalde ilişki içerisinde olduğu kurumlar aşağıda özetlenmektedir:

- İçişleri Bakanlığı: Merkezi idarenin mahalli idareler üzerindeki vesayet yetkisi çerçevesindeki iş ve işlemlerini yürütmektedir.

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı: Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

- Ankara Büyükşehir Belediyesi: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükümleri uyarınca; sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında imar, altyapı ve ulaşım hizmetleri ile bütçe hususlarında koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığı: Belediyelerin konsolide bütçe tahminleri Bakanlığa bildirilir, ayrıca mali tabloları üçer aylık dönemlerle Kamu Hesapları Bilgi Sistemi üzerinden Bakanlığa gönderilir.

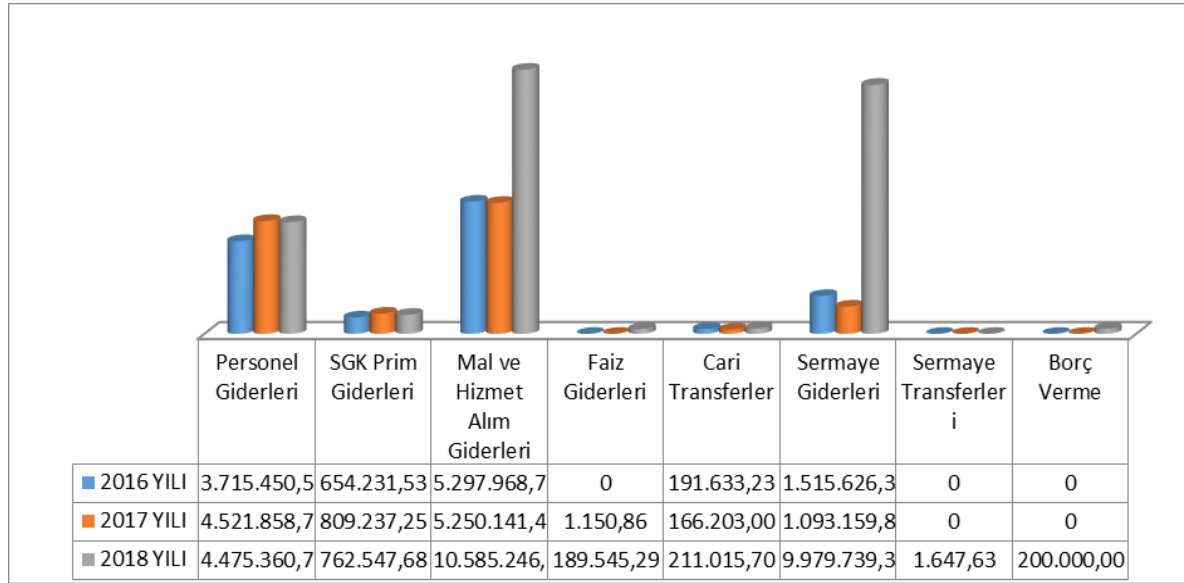
• İller Bankası Anonim Şirketi: İller Bankasının ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir. Banka amaçlarını gerçekleştirmek üzere; ortaklarına nakdi ve gayri nakdi kredi açabilir; faaliyetleri konusunda araştırma, proje geliştirme ve danışmanlık hizmeti yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir.

Ayrıca Ayaş Belediyesinin 200.000,00 TL toplam sermayeli ve hissesinin %100'üne sahip olduğu Ayaş Belediyesi Personel Limited Şirketi adında bir şirketi bulunmaktadır.

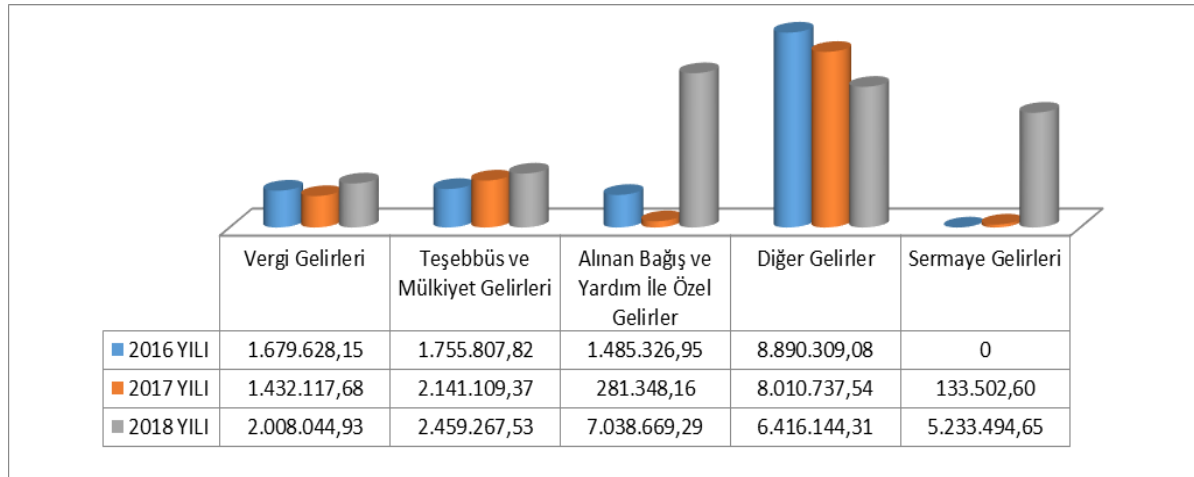
1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Ayaş Belediyesinin son üç yıllık bütçe gider ve gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki şekildedir:

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin 2016-2018 Yılları Arasındaki Seyri (TL)

Belediyenin bütçe gideri; 2016-2017 döneminde %4, 2017-2018 döneminde ise %122 oranında artış göstermiştir. Tablodan da görüleceği üzere bu artışın önemli bir kısmı sermaye giderleri ile mal ve hizmet alımlarından kaynaklanmaktadır.

Tablo 3: Bütçe Gelirlerinin 2016-2018 Yılları Arasındaki Seyri (TL)

Belediyenin bütçe geliri; 2016-2017 döneminde %5,8 oranında, 2017-2018 döneminde ise %113,6 oranında artış göstermiştir. Bu artışın önemli bir kısmı tablodan da görüleceği üzere sermaye gelirleri ile alınan bağış ve yardım ile özel gelirlere kaynaklanmaktadır.

Ayaş Belediyesinin 2018 yılı gider bütçe tahminleri ile gerçekleştirmeleri aşağıdaki şekildedir:

Tablo 4: 2018 Yılı Gider Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri

HESAP		Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcama(TL)	Geçekleşme Oranı (%)
Kodu	Adı				
01	Personel Giderleri	4.678.250,00	4.747.250,00	4.475.360,70	94,27
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Piri Ödemeleri	828.000,00	938.000,00	762.547,68	81,3
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.477.500,00	10.949.500,00	10.585.246,36	96,67
04	Faiz Giderleri	0,00	205.000,00	189.545,29	92,46
05	Cari Transferler	92.000,00	280.500,00	211.015,70	75,23
06	Sermaye Giderleri	10.812.000,00	10.352.000,00	9.979.739,30	96,4
07	Sermaye Transferleri	190.000,00	10.500,00	1.647,63	15,69
08	Borç Verme	0,00	200.000,00	200.000,00	100
09	Yedek Ödenekler	1.705.000,00	100.000,00	0,00	0
TOPLAM		27.782.750,00	27.782.750,00	26.405.102,66	95,04

Harcama birimleri 2018 yılında kendisine tahsis edilen ödeneğin %95,04'ünü kullanmıştır. Yapılan harcamaların %40'ını mal ve hizmet alımları, %38'ini sermaye giderleri ve %17'sini personel giderleri oluşturmaktadır.

Ayaş Belediyesinin 2018 yılı gelir bütçe tahminleri ile gerçekleşmeleri aşağıdaki şekildedir:

Tablo 5: 2018 Yılı Gelir Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri

HESAP		Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Geçekleşme Oranı (%)
Kodu	Adı			
01	Vergi Gelirleri	1.999.425,00	2.008.044,93	100,43
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.500.500,00	2.459.267,53	98,35
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11.250.000,00	7.038.669,29	62,57
05	Diğer Gelirler	9.225.825,00	8.890.309,08	96,33
06	Sermaye Gelirleri	2.804.000,00	5.233.494,65	186,64
TOPLAM		27.779.750,00	25.629.785,48	92,26

Yukarıdaki tablo incelendiğinde 2018 yılı gelir gerçekleştirme oranının %92,26 olduğu görülmektedir. Toplam gelir gerçekleştirilmesinin bütçe içindeki payının %34'ünü diğer gelirler, %27'sini alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler ve %20'sini sermaye gelirleri oluşturmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Ayaş Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olup bütçesi mahalli idareler bütçesi içinde yer almaktadır. Belediyeler mali işlemlerini, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 65'inci maddesi gereği düzenlenmiş olan ve İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre muhasebeleştirilmektedir. Belediyeler mali işlemlerini muhasebeleştirirken tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemini ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne yayımlanan mahalli idareler detaylı hesap planını kullanmaktadır.

Ayaş Belediyesinin düzenlemek zorunda olduğu mali tabloların nasıl hazırlanacağı ve bu mali tabloların neler olduğu Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tablolarının hazırlanması" başlıklı 484'üncü maddesi ile "Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ve diğer mali tablolar" başlıklı 485'inci maddesinde belirtilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda belirtilenler denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini teminen idare tarafından oluşturulan süreçler ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Kamu idarelerince iç kontrol sisteminde uygulanacak yöntem ve standartlar, anılan maddenin ikinci fıkrası hükmü uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir. Bu yetkiye istinaden İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Ayaş Belediyesinin iç kontrol sistemi Tebliğ'de öngörülen; kontrol ortamı, risk

değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri açısından değerlendirilmiştir.

İç kontrolün önemli bir bileşeni olan kontrol ortamına ilişkin standartlarda belirli şartların tesis edildiği; ancak aşağıda yer verilen hususların da dikkate alınarak eksikliklerin giderilmesinin, bu bileşenin standartlara uyumunun artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir:

- İç kontrol sisteminin başta üst yönetim olmak üzere tüm personel tarafından sahiplenilmesi ve harcama birimlerinin sürecin içine dâhil edilerek iç kontrol anlayış ve farkındalığının Belediyenin tamamına sirayet etmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

- Personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluluklarını kapsayan görev dağılım çizelgesi oluşturulmalı ve personele bildirilmelidir. Birimlerin teşkilat şeması olmalı ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımı belirlenmelidir.

- Yetki devrine ilişkin yönergenin hazırlanarak yürürlüğe girmesi, bunun yanı sıra iş akış şemaları hazırlanarak imza ve onay mercilerinin belirlenmesi gerekmektedir.

İç kontrol bileşenlerinden bir diğeri olan ve idarenin hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyecek risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ile gerekli önlemlerin belirlenmesi süreçlerini içeren risk değerlendirmesi bileşenine ilişkin yapılan incelemeler neticesinde; amaç ve hedeflere ulaşmaya engel teşkil eden riskleri ortaya koyan risk analizlerinin yapılmadığı görülmüştür. Bu nedenle bu bileşen açısından standartlarda öngörülen şartların tesis edilemediği değerlendirilmektedir.

Risk değerlendirmesine ilişkin çalışmalar yapılmadığından belirlenen riskleri önlemek üzere öngörülen ve sistemin üçüncü bileşeni olan kontrol faaliyetleri standartlarının gereği gibi yerine getirilmesine imkân bulunmamaktadır.

İdarede etkili-sürekli bilgi iletişim sisteminin genel olarak tesis edildiği, görevlerin yerine getirilmesinde ve denetim esnasında yeterli bilgiye zamanında ulaşılabildiği dolayısıyla iç kontrolün bir diğer bileşeni olan bilgi ve iletişim standartlarına genel olarak uyumun sağlandığı kanaati hâsıl olmuştur.

İzleme bileşenine ilişkin standartlarda bazı şartlar tesis edilmekle birlikte aşağıda yer verilen hususlara da uyulmasının, bu bileşenin standartlara uyumunun artmasına katkı

sunacağı değerlendirilmektedir. İç kontrolün;

- Eksik yönleri ile uygun olmayan kontrol yöntemlerinin belirlenmesi, bildirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması konusunda süreç ve yöntem belirlenmesi,

- Yıllık olarak değerlendirilip eksikliklerin tespit edilmesi ve buna ilişkin önlemlerin alınması için üst yöneticiye raporlanması,

- Değerlendirilmesi sonucunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ve bunların bir eylem planı çerçevesinde uygulanması

gerekmektedir.

Belediyenin iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçlar değerlendirildiğinde; bazı faaliyetlerin başlangıç aşamasında olduğu, bazı faaliyetlere ilişkin ise henüz bir çalışma başlatılmadığı görülmüş olup iç kontrol sisteminin sağlıklı bir şekilde kurulup geliştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ayaş Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Mali Tabloların Taşınmazlara İlişkin Doğru Bilgi Sunmaması

Ayaş Belediyesinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların cins tashihi ile değerlendirme çalışmalarının tamamlanmaması ve mükerrer muhasebe kayıtları nedeniyle mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 3’üncü maddesinde, kamu kaynağı olarak sayılan taşınmazların, mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde kayıtlara alınması gerekmektedir. Bu itibarla, taşınmazların fiili envanterinin yapılması ve mevzuata uygun olarak belirlenen değerler üzerinden mali tablolara alınması

önem arz etmektedir.

Kamu idarelerince yapılacak envanter çalışmaları, 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’te düzenlenen kayıt işlemleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Anılan Yönetmelik’in 5’inci maddesinde; taşınmazların, maliyet bedeli veya rayiç değer üzerinden kayıtlara alınması gerektiği ifade edilmiştir. Benzer bir düzenlemeye taşınmazların muhasebeleştirilmesine ilişkin çerçevenin çizildiği Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 26’ncı maddesinde de yer verilmiştir. Ancak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in geçici 1’inci maddesi ile kamu idarelerine, değer tespitlerini sonuçlandırıp taşınmazlarını gerçek değeri üzerinden raporlamaları için 31.12.2017 tarihine kadar süre tanınmıştır.

Envanteri tamamlanan ve gerçek değeri tespit edilen taşınmazlar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 188-193’üncü maddeleri arasında yer alan düzenlemeler uyarınca varlığın cinsine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabına kaydedilerek raporlanacaktır.

Yapılan incelemelerde; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden alınan bilgiler ile Belediye kayıtlarında yer alan taşınmaz sayısının yaklaşık olarak birbiriyle tutarlı olduğu anlaşılmıştır. Ancak taşınmazların mevcut kullanım şeklinde meydana gelen değişikliklerin dikkate alınmadığı, mezkûr Yönetmelik’in 10’uncu maddesinde öngörülen cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı, envanter ve muhasebe kayıtlarında mevzuatta öngörülenin aksine fiili durumun yerine tapuda kayıtlı durumun esas alındığı görülmüştür.

Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazlarının miktarına ilişkin sağlıklı envanter bilgisi olmasına karşın;

- Tapuda yer alan taşınmazlardan yol ve çeşme hüviyetinde olanların muhasebe kayıtlarına yansıtılmaması,

- Taşınmazların emlak vergisi değerleri ile 2018 yılı içerisinde yeniden kayıtlara alınması nedeniyle 250 nolu hesabın 9.830.991,90 TL; 251 nolu hesabın 222.430,00 TL; 252 nolu hesabın 4.066.239,35 TL mükerrer kayıt içermesi

neticesinde mali tabloların Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazlara ilişkin hatalı bilgi sunduğu tespit edilmiştir.

Bu hususun yanı sıra Belediye tarafından envanterde bulunan taşınmazların gerçek değerinin tespitine ilişkin çalışmaların yapılmadığı dolayısıyla söz konusu varlıkların, mevzuatta öngörüldüğü üzere gerçek değeri ile raporlanmadığı anlaşılmıştır.

Mali tabloların taşınmaz varlıklarına ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmasına engel teşkil eden ve 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da eleştiri konusu edilen söz konusu aykırılıklar, gerekli çalışmalar yapılmadığından 2018 yılında da devam etmektedir.

Sonuç olarak, mali tabloların Belediyenin taşınmazlarına ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmasını teminen cins tashihi ile değerlendirme çalışmalarının en kısa sürede tamamlanması ve muhasebe kayıtlarının gerçeği yansıtacak şekilde düzeltilmesi; bu çalışmalar nihayete erdirilene kadar da muhasebe kayıtlarının fiili durum esas alınarak yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait taşınmazların bedel tespitini oluşturmak için kıymet takdir komisyonu oluşturulmuş ve çalışmalara başlanmış olup 2019 yılı içerisinde komisyondan gelecek rayiç bedeller üzerinden taşınmaz kayıtları ve muhasebe hesapları düzeltilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bedel çalışmalarının tamamlanmasına ilişkin geleceğe yönelik birtakım eylemler öngörülmüş olup 2018 yılı mali tablolarındaki hataya ilişkin herhangi bir gerekçe gösterilmediğinden 250, 251 ve 252 nolu hesapların doğru ve güvenilir bilgi içermediği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 2: Taşınmazlara Amortisman Ayrılmaması

Taşınmaz varlıklara mevzuata uygun olarak amortisman ayrılmaması ve bunların muhasebeleştirilmemesi nedeniyle mali tabloların, söz konusu varlıkların faydası tükenen kısmına ve bu suretle oluşan gidere ilişkin bilgi sunmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesinde amortisman işlemi, kamu idaresi hesaplarında yer alan duran varlıkların maliyetinin varlığın yararlanma ya da itfa süresine sistemli bir biçimde dağıtılması ve ilgili yıla düşen tutarın gider olarak muhasebeleştirilmesini ifade edecek şekilde tanımlanmıştır. Anılan maddede ayrıca amortisman tabi varlıkları ve bunlara ilişkin esas ve usulleri belirleme yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığına tanınmıştır. Bu yetkiye istinaden yürürlüğe konulan Muhasebat Genel Müdürlüğü 47 Sıra No.lu Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin 5'inci

maddesinde, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabında izlenen taşınmazlara yararlanma süresine göre, Tebliğ ekindeki listede belirlenen oranlarda her yıl eşit olarak amortisman ayrılacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 491'inci maddesi hükmüne göre kayda alınan duran varlıkların nevi, miktarı, edinme tarihi ve değeri ile amortisman oranına ilişkin bilgilerin takip edilmesi amacıyla Duran Varlıklar Amortisman Defterinin tutulması gerekmektedir. Bu defterin idarelerce tutulması anılan Tebliğ hükümlerine göre ayrılan amortisman tutarlarının doğruluğunun ve güvenilirliğinin sağlanması açısından önem arz etmektedir.

Maddi duran varlıklar için ayrılan amortismanın muhasebeleştirilmesine ilişkin düzenleme ise mezkur Yönetmelik'in 203'üncü maddesinde yer almaktadır. Anılan madde hükmü uyarınca maddi duran varlıklara ayrılacak amortisman tutarlarının; bir taraftan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, diğer taraftan 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde;

- Duran Varlıklar Amortisman Defterinin tutulmadığı,

- 2007 yılında envanter çalışmaları kapsamında 251 nolu hesapta 12.825.119,40 TL; 252 nolu hesapta 2.216.509,00 TL ile muhasebeleştirilerek kayıtlara alınan varlıkların tamamına aynı yıl %100 amortisman ayrıldığı,

- 2015 yılında edinilerek 252 nolu hesaba kaydedilen toplam 1.169.808,00 TL tutarındaki varlığa aynı yıl %100 amortisman ayrıldığı,

- 2015 yılından sonra edinilerek kayıtlara alınan toplam 6.117.097,56 TL değerindeki varlığa ise amortisman ayrılmadığı

tespit edilmiştir. Amortismanın tamamının varlığın muhasebe kayıtlarına alındığı yılın gideri olarak muhasebeleştirilmesi, maliyetin duran varlığın yararlanma ve itfa süresine sistemli bir şekilde dağıtılmasına ve yıllar itibarıyla oluşan giderin faaliyet dönemi raporlarına yansıtılmasına engel teşkil etmektedir.

Sonuç olarak taşınmaz varlıklara ilişkin tükenme payını gösteren amortisman tutarının Belediyece dönemsellik ilkesi dikkate alınmaksızın muhasebe kayıtlarına aktarılması veya

bazı taşınmazlara amortisman ayrılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 257 nolu hesap ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 630 nolu hesap hatalı bilgi sunmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait taşınmazların bedel tespiti yapıldıktan sonra ilgili taşınmazlara ait amortisman ayırma işlemi yapılacak olup muhasebe hesaplarına yansıtılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, amortisman işlemlerinin taşınmazların bedel tespiti çalışmalarından sonra yapılacağı ifade edilmişse de 2018 yılı mali tablolarındaki hataya ilişkin herhangi bir gerekçe gösterilmediğinden 257 ve 630 nolu hesaplara ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 3: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Yapım süresince oluşan giderlerin takibi amacıyla 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilen tutarların, geçici kabullerin gerçekleştirilmesine rağmen ilgili varlık hesabına aktarılmaması nedeniyle mali tabloların Belediye taşınmazlarına ilişkin sağlıklı bilgi sunmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesi uyarınca, bir ekonomik değer başka bir şekle dönüştürüldüğünde bu değişikliğin muhasebe kayıtlarına yansıtılması gerekmektedir. Bu nedenle taşınmazın cinsinin değişmesi sonucunu doğuran yapım işlerinin, sürecin tamamlanarak geçici kabulün gerçekleştirildiği tarih itibarıyla muhasebeleştirilmesi ve 258 nolu hesapta kayıtlı tutarların ilgili varlık hesabına aktarılması gerekmektedir.

Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 205'inci maddesinde de bahse konu olan işlemin kaydına ilişkin ayrıntılı düzenleme yapılmıştır. Buna göre geçici kabul tutanağı imzalandığı tarihte 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı tutarlar ilgisine göre 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına veya 252 Binalar Hesabına aktarılarak muhasebeleştirilecektir.

Ancak yapılan incelemelerde, toplam 3.622.753,25 TL tutarındaki yapım işinin tamamlanarak geçici kabul tutanaklarının düzenlenmesine rağmen işlemlerin mevzuatta öngörüldüğü şekilde muhasebeleştirilerek raporlanmadığı görülmüştür. Ayrıca 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da eleştiri konusu edilen bu hususa ilişkin aykırılığın, 2018 yılında devam ettiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, 2018 yılı Bilançosunda yer alan 258 nolu hesap toplam 3.622.753,25 TL

hatalı bilgi sunmakla birlikte bu tutarların ilgili varlık hesaplarına aktarılmaması nedeniyle 251 ve 252 nolu hesaplar eksik raporlanmaktadır. Belediyenin sahip olduğu varlıkların niteliğine ilişkin bilginin doğru bir şekilde mali tablolarda sunulmasını teminen geçici kabul tarihleri itibarıyla işlemlerin muhasebe kayıtlarına aktarılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından hesap hatalarının düzeltilmesine 2019 yılında başlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden 258 nolu hesabın gerçeği yansıtmadığına ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 4: Taşınır Mevcudunun ve İşlemlerinin Muhasebe Sisteminden Tam Olarak Takip Edilememesi

Taşınır işlemlerinin mevzuatın öngördüğü şekilde tesis edilmemesi ve muhasebeleştirilmemesi nedeniyle taşınırların muhasebe sisteminden takip edilemediği ve mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin tam ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

Taşınırların mali tablolarda tam ve doğru bir şekilde raporlanması, envanter ve diğer işlemlerin sağlıklı bir şekilde yapılarak taşınır ve muhasebe kayıtlarına aktarılmasına bağlıdır. Bu nedenle taşınır işlemlerinin ve kaydının Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tesis edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde (MİBMY) yer alan düzenlemeler çerçevesinde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. İşlem, idari kayıt ve muhasebeleştirme süreçlerinden herhangi birinde oluşan hata, mali tabloların bu varlıklara ilişkin tam ve doğru bilgi sunması noktasında zafiyet oluşturacaktır.

Bu anlamda envanter çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yapılarak taşınır kayıtlarına aktarılması ve bu bilgilerin zamanında muhasebe birimine gönderilerek anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirilmesi önem arz etmektedir:

Ancak yapılan incelemelerde aşağıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler nedeniyle envanter bilgisinin gerçeği yansıtmadığı, taşınır kayıtlarının sağlıklı tutulmadığı, muhasebe kayıtlarının öngörüldüğü şekilde yapılmadığı ve bu nedenle mali tabloların taşınırlara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür. Bahse konu olan tespit ve değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır:

- Dava konusu olan ve satın alınmakla beraber Belediye tasarrufuna girmeyen

taşınırlar envanter ve muhasebe kayıtlarına yansıtılmıştır.

•Yönetmelik'in 34-35'inci maddelerinde envanter bilgisini içerecek şekilde hazırlanması öngörülen ve taşınır mal yönetim hesabına esas teşkil eden cetveller düzenlenmemiştir.

•2017 yılı Bilançosunda yer alan taşınır hesapları 2018 yılına hatalı aktarılmıştır.

•Kullanıma verilmeyip harcama biriminde muhafaza edilen tüketim malzemeleri kayıtlardan çıkarılmıştır.

•Belediyece hurda olarak değerlendirilen dayanıklı taşınırlara ilişkin tutarlar ilgili varlık hesaplarından çıkarılmamış dolayısıyla söz konusu taşınırlar 294 Elden Çıkarılarak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılmamıştır.

Özetle; yukarıda yer alan aykırılıklar sebebiyle envanter bilgisinin sağlıklı olmadığı ve taşınır işlemlerinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde kaydedilmediği görülmüş; ayrıca taşınır ve muhasebe sistemindeki verilerin doğruluğu birbirleriyle teyit edilememiştir.

Sonuç olarak; Ayaş Belediyesi tarafından taşınır işlemlerinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde tesis edilerek muhasebeleştirilmesi, etkin bir taşınır yönetim sisteminin kurulmasına ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sunacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından hesap hatalarının düzeltilmesine 2019 yılında başlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden muhasebe sisteminin taşınır varlıklara ilişkin sağlıklı bilgi sunmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 5: Ödenen Katma Değer Vergisinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

İndirim konusu yapılamayacak katma değer vergisi tutarlarının 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabında muhasebeleştirilmesi nedeniyle mali tabloların indirim konu edilebilecek vergi tutarları ile ilgili varlık ve gider hesaplarına ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 153'üncü maddesi uyarınca; belediyelerin satışa konu olmayan ve kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak ve tüketmek üzere satın aldığı mal ve hizmetler için ödediği katma değer vergisi (KDV) tutarları indirim konusu yapılmamalıdır. Bu nedenle bu tutarların, anılan maddede indirim hakkı doğuran katma değer vergilerinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilen 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabında muhasebeleştirilmesi imkân dâhilinde değildir. İndirim konusu yapılamayan bu tutarların; mal alımlarında anılan Yönetmelik'in 187'nci maddesi uyarınca maliyet bedeline dâhil edilerek ilgili varlık hesaplarında, hizmet alımlarında ise öz kaynakta azalışa sebebiyet verildiğinden bahisle gider hesaplarında muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir.

Özetle belediyece indirim konusu yapılacak katma değer vergileri, satışa konu edilmek üzere temin edilen mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödenen vergilerle sınırlıdır. Bunun dışında kamu hizmeti üretimi kapsamında alınan mal ve hizmetler için ödenen KDV'nin varlığın maliyetine eklenmesi veya giderleştirilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde kamu hizmetinde kullanılmak üzere nihai tüketici olarak satın alınan mal ve hizmetlere ödenen KDV tutarlarının, 191 nolu hesaba kaydedilerek muhasebeleştirildiği görülmüştür. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da eleştiri konusu edilen söz konusu hatalı kayıt;

- Ay sonlarında 191 nolu hesapta takip edilen tutarların 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı ile mahsup edilmesi sonucu oluşan olumlu farkın 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına aktarılması nedeniyle 190 nolu hesabın olması gerekenden daha yüksek tutarda raporlanmasına,

- 15 Stoklar ve 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Gruplarında takip edilen varlıkların gerçek değeri yansıtmayacak şekilde raporlanmasına,

- Faaliyet Sonuçları Tablosunun 630 Giderler Hesabına ilişkin olması gerekenden daha düşük tutarda bilgi sunmasına

sebeplidir.

Sonuç olarak Belediyenin varlık ve KDV yükümlülükleri ile giderlerine ilişkin bilginin tam ve güvenilir olarak mali tablolarda raporlanmasını teminen kamu hizmeti kapsamında yapılan harcamalara ilişkin ödenen KDV tutarlarının ilgisine göre gider

hesabında ya da varlık hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından hesap hatalarının düzeltilmesine 2019 yılında başlanmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden mali tabloların, İdarenin KDV yükümlülükleri, varlık ve giderlerine ilişkin tam ve güvenilir bilgi sunmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 6: Bilançonun Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayelere İlişkin Eksik Bilgi Sunması

İller Bankasındaki sermaye tutarının sağlıklı bir şekilde muhasebeleştirilmemesi nedeniyle mali tabloların, Belediyenin bu Bankadaki ortaklık payına ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun’un 4’üncü maddesi hükmü uyarınca, İller Bankasının ortaklarından olan belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri payının %2’si oranındaki tutar, her ay kesilerek Bankanın sermayesine eklenmektedir.

Mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin sağlıklı bilgi sunmasını teminen, Bankanın sermayesine aktarılan bu tutarların muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 178’inci maddesinde de mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izleneceği açıkça hükme bağlanmıştır.

Ancak yapılan incelemelerde, İller Bankasının resmi internet sitesinden edinilen bilgi doğrultusunda Ayaş Belediyesinin iştirak ettiği sermaye tutarı 1.073.557,94 TL iken 240 nolu hesapta raporlanan tutarın yılsonu itibarıyla 154.687,19 TL olduğu görülmüştür. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda da eleştiri konusu edilen bu hata nedeniyle 2018 yılı Bilançosu söz konusu varlıklara ilişkin 918.870,75 TL eksik bilgi sunmaktadır.

Sonuç olarak; mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi sunması için Ayaş Belediyesinin İller Bankasındaki ortaklık payının eksiksiz bir şekilde muhasebe kayıtlarında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından 2019 yılında ilgili hesap hataları düzeltilenektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltilenekteği ifade edildiğinden, Bilançonun 240 nolu hesaba ilişkin eksik bilgi sunduğu yönündeki değlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 7: Bilançonun Taahhüt Edilen Sermaye Tutarına İlişkin Hatalı Bilgi Sunması

Sermaye taahhütlerinin mevzuata uygun olarak muhasebeleştirilmemesi nedeniyle Bilançonun söz konusu hususa ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

Muhasebenin tam açıklama ilkesi gereği, belediye açısından gelecekte yükümlülük doğuracak sermaye taahhütlerinin, işlemin içeriğini tam olarak yansıtacak şekilde muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin (MİBMY) 184'üncü maddesinde de bunların 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında takip edileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hesabın işleyişine ilişkin düzenlemelere anılan Yönetmelik'in 185'inci maddesinde ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Ayaş Belediye Meclisince 26.01.2018 tarihinde tamamı Belediyeye ait olan 200.000,00 TL sermaye ile Ayaş Belediyesi Personel Limited Şirketi kurulmasına karar verilmiş ve bu tutarın 48.500,00 TL'si Şirkete ödenmiştir. Ancak ödenmeyen 151.500,00 TL tutarındaki sermaye taahhüdünün, 247 nolu hesap yerine 320 Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği görülmüştür. MİBMY'nin 248'inci maddesinde; 320 nolu hesabın mali yıl içinde ödeme emri belgesine bağlandığı halde nakit yetersizliği veya hak sahibinin müracaat etmemesi nedeniyle ilgililere ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı açıkça ifade edilmiştir. Dolayısıyla bu kapsamda olmayan sermaye taahhütlerinin, söz konusu hesapta takip edilmesi imkân dâhilinde değildir.

Sonuç olarak, taahhüt edilen sermaye tutarlarının tam ve doğru bir şekilde muhasebeleştirilmemesi, 2018 yılı Bilançosunda 247 Sermaye Taahhütleri Hesabının 151.500,00 TL eksik ve 320 Bütçe Emanetleri Hesabının ise aynı tutarda fazla raporlanmasına sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından 2019

yılında ilgili hesap hataları düzeltilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden 247 ve 320 nolu hesaplara ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 8: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturalı Borçların Mali Tablolarda Raporlanmaması

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Ayaş Belediyesine fatura edilen borçların muhasebeleştirilmediği ve bu nedenle de mali tabloların söz konusu yükümlülüklerle ilişkin bilgi sunmadığı görülmüştür.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun memurların emekliliğine ilişkin hükümlerinin mülga edilmesinin akabinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 4'üncü maddesinde, kapsama dâhil olan personelin emeklilik ve benzeri diğer haklarının Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) ödeneceği hükme bağlanmıştır. SGK tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara İlişkin Genel Yazı'da ise, ilgisine ödenen söz konusu tutarların kamu idaresi adına borç tahakkuk ettirilerek iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyenler ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Özetle; 5434 sayılı Kanun'un mülga hükümlerine tabi personele SGK tarafından yapılan emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam, temsil ve görev tazminatları gibi ödemeler, personelin bağlı olduğu kurumlardan tahsil edileceğinden Belediye açısından yükümlülük oluşturmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 50'nci maddesi hükmü uyarınca tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi gerektiğinden söz konusu yükümlülüklerin de muhasebeleştirilerek mali tablolarda raporlanması gerekmektedir. Bu gerekliliğin yerine getirilmesi, aynı zamanda saydamlığın ve hesap verme sorumluluğunun tesisi açısından da önem arz etmektedir. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 279 ve 284'üncü maddelerinde söz konusu yükümlülüklerin; 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında veya 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabında izlenmesine imkân tanıyan hükümler bulunmaktadır.

Ayaş Belediyesinin bu kapsamdaki borçlarının takibi için SGK tarafından yetkilendirildiği MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilere göre 2018 yılı itibarıyla 183.183,84 TL'si gecikme zammından kaynaklanan toplam 720.028,14 TL borcu bulunmaktadır. Ancak Belediye kendisine fatura edilen bu tutarları muhasebeleştirmediğinden söz konusu yükümlülükler mali tablolarda raporlanmamaktadır.

Sonuç olarak, saydamlığı ve hesap verebilirliği teminen Belediyenin, ödemekle yükümlü olduğu 720.028,14 TL tutarındaki borcunu mali tablolarında izlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından hesap hatalarının düzeltilmesine 2019 yılında başlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden bahse konu yükümlülüklerin mali tablolarda raporlanmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 9: Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülüklerin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Ayaş Belediyesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan yapılandırılmış borçlarının muhasebe kayıtlarında izlenmemesi sonucu mali tabloların bu hususa ilişkin sağlıklı bilgi sunmadığı görülmüştür.

7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'da, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bağlı tahsil daireleri tarafından tahsil edilen ve bu Kanun kapsamında olan diğer amme alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Buna göre alacak tutarının, Kanun'da öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde alacak asılları üzerinden hesaplanan gecikme zammı, gecikme faizi, vergi aslına bağlı vergi cezaları ile bu cezalara uygulanan gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilerek; belirli usullere göre hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının alacak asılları ile birlikte ödenmesi kuralı getirilmiştir.

Başta ödeme tarihi olmak üzere borca ilişkin unsurların değişmesine sebep olan yapılandırma işleminin muhasebe kayıtlarına yansıtılması gerekmektedir. Nitekim Mahalli

İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 279'uncu ve 323'üncü maddelerinde de bu işlemlerin muhasebeleştirilmesi gerektiği düzenlenmiştir. Buna göre kanuni süresinde ödenmeyen ertelenen veya takside bağlanan vergi ve diğer yükümlülükler, vadelerine göre 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ya da 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenecektir. Dolayısıyla kanuni süresinde ödenmeyenlerden ertelenen veya takside bağlanan vergi ve diğer yükümlülüklerin, erteleme veya taksitlendirme vadesi bir yılı aşmayan kısımları 368 nolu hesapta, bir yılı aşan kısımları ise 438 nolu hesapta takip edilecektir.

İller Bankası verilerinin incelenmesi sonucu; Ayaş Belediyesinin 7143 sayılı Kanun hükümlerine istinaden SGK'ya olan toplam 4.157.732,31 TL tutarındaki borcunu yapılandırdığı ancak bu işlemlerin muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da eleştirilen söz konusu aykırılığın 2018 yılında devam ettiği görülmüştür.

Sonuç olarak mali tabloların Belediyenin diğer kamu idarelerine olan yapılandırılmış borçlarına ilişkin tam ve güvenilir bilgi sunmasını teminen, işlemlerin vade tarihlerine göre 368 ve 438 nolu hesaplar aracılığıyla izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından hesap hatalarının düzeltilmesine 2019 yılında başlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden 368 ve 438 nolu hesapların tam ve güvenilir bilgi sunmadığı yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yapım İşleri İhalelerinde Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması

İhale dokümanının ihtiyacı tam olarak tanımlayacak şekilde hazırlanmaması ve sözleşmenin yürütülmesi aşamasında; iş programının oluşturulmaması, sigortalama işlemlerinin ve geçici kabul noksanları kesintilerinin yapılmaması nedeniyle yapım işlerinde mevzuata aykırılıklar bulunduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bütçe ilkelerini düzenleyen 13'üncü maddesinde, harcama yetkisinin mevzuat ile yükümlü kılınan görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılacağı açıkça hükme bağlanmıştır. Bütçeden karşılanacak alımların ve yapım işlerinin bu koşulu sağlayacak şekilde tesis edilmesi noktasında kamu hizmetinin gerektirdiği ihtiyacın, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen proje, şartnameler ve diğer dokümanlara eksiksiz ve yoruma mahal bırakmayacak kadar açık ve ayrıntılı olarak yansıtılması önem arz etmektedir. Nitekim istekliler ihale dosyasında yazılı şartlarda işi ifa etmeyi kabul ederek tekliflerini sunacaklarından bu aşamadaki eksiklikler ve belirsizlikler, hem hizmetin etkin olarak tesis edilmesi hem de sözleşmenin yürütülmesinde zafiyet oluşturacaktır. Hizmetin gerekli kıldığı ihtiyacın ihale sürecinde öngörülen şartlarda karşılanmasını teminen, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 4'üncü maddesinde sözleşmenin ihale dokümanına aykırılık teşkil edemeyeceği ve istisnai haller dışında değişiklik yapılamayacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Özetle; kamu idaresi iradesini 4734 sayılı Kanun'daki şartlara uygun açık ve anlaşılır şekilde ortaya koymalı ve yükleniciyle bu minvalde imzaladığı sözleşmeyi 4735 sayılı Kanun ile bu Kanun'un uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri düzenleyen diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütmelidir.

Ancak Ayaş Belediyesinde, aşağıda yer verildiği üzere, ihale dokümanda eksiklikler bulunduğu ve sözleşmenin yürütülmesi aşamasında mevzuata aykırı uygulamaların olduğu görülmüştür. Bahse konu olan tespit ve değerlendirmeler şunlardır:

A) İhale dokümanının ihtiyacı tam olarak ortaya koyacak şekilde hazırlanmaması

Yapım işinin kamu hizmetinin gereğini karşılayabilmesini teminen 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinde, kural olarak uygulama projesinin veya öngörülen hallerle sınırlı olmak üzere ön veya kesin projenin hazırlanması gerektiği belirtilmiştir. Aynı şekilde Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde de proje zorunluluğu vurgulanmış ve bununla beraber arazi ve zemin etüdü yapılması, mahal listesi ve metraj listelerinin de hazırlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Bahse konu olan dokümanlar yaklaşık maliyetin tespitine esas olduğundan maliyetin sağlıklı olarak belirlenmesi açısından da belgelerin gereği gibi hazırlanması önem arz etmektedir. Yaklaşık maliyetin söz konusu teknik dokümanlar kullanılarak ve 4734 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde belirtildiği üzere her türlü fiyat araştırması yapılarak

dayanaklarıyla birlikte hesap cetvelinde gösterilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde;

- Belediye tarafından hazırlanan ya da başka şekillerde temin edilen projelerin ihtiyacı tam olarak yansıtmadığı, bir ihalede ise projenin hazırlanmadığı,
- Yaklaşık maliyetin bazı ihalelerde piyasadan şifahi olarak alınan bilgiler esas alınarak belirlendiği ve dayanağının hesap cetvelinde gösterilmediği,
- Arazi ve zemin etüdü çalışmalarının sağlıklı yapılmadığı, mahal listesi ve metraj listelerinin hazırlanmadığı

görülmüştür.

Taahhüdün tam olarak tanımlanmasını sağlayacak dokümanlar sağlıklı bir şekilde hazırlanmadığından sözleşme şartları tam olarak sunulamamıştır. Kamu iradesinin tam olarak ortaya konmaması, işin öngörülen şartlarda ifa edilip edilmediğine ilişkin değerlendirme yapılmasını zorlaştıracak niteliktedir. Bu durumun tezahürü olarak bir ihalede, işin mütemmim cüzü olan ve ihale kapsamında alınması gereken aydınlatma sistemi, proje ve teknik şartnamede yer almadığından hareketle yüklenici tarafından yapılmamış, ihale tamamlandıktan sonra bu kısım doğrudan temin ile karşılanmak zorunda kalınmıştır. Bunun yanı sıra yapım işlerinde birçok süre uzatımı ve iş artışı gerçekleşmiş, süre uzatımlarının genellikle asıl işe verilen süre kadar olduğu görülmüştür.

B) Mevzuatta öngörülen ve işin sözleşme ile şartnamelere uygunluğu açısından güvence niteliğinde olan mekanizmaların eksik olması

Yapım işi sözleşmelerinin düzenlenmesi ve uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, 4735 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak yürürlüğe konulan ikincil mevzuatta yer almaktadır. İşin ihale dokümanına uygunluğunun sağlanması ve olası eksiklikler için güvence sağlanması açısından bu düzenlemelere uyulması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemelerde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

- Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 17'nci maddesinde, yüklenicinin öngörülen sürede ihale konusu işe ilişkin iş programı hazırlayarak idareye sunacağı ve idarece onaylanmış programa aynen uymak zorunda olduğu ifade edilmiştir. Yapım işlerinin çoğunda işin, takibine ve öngörülen sürelerde tamamlanmasına hizmet edecek iş programlarının

hazırlanmadığı görülmüştür.

•Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 9'uncu maddesi gereğince; yüklenici tarafından, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süredeki risklere karşı inşaat sigortası (bütün riskler), geçici kabul tarihinden kesin kabule kadar geçecek süreye ilişkin ise genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırılması gerekmektedir. Mezkûr maddenin devamında sigortalara ilişkin poliçelerin ilk hakediş raporunun düzenlenip tahakkuka bağlanmasından önce idareye verilmediği takdirde hakediş ödemesi yapılamayacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Buna rağmen 2018 yılındaki yapım işlerinin büyük çoğunluğunda sigortaların yapılmadığı ve bu eksikliğin hakediş ödemelerinde dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

•Yapım işlerine Ait Tıp Sözleşme'nin 30'uncu maddesi gereğince; anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinin hakedişlerinde %3, birim fiyatlı işlerin hakedişlerinde ise %5 oranında geçici kabul noksanları kesintisi yapılması ya da bu tutarda teminat mektubu alınması gerekmektedir. Ancak 2018 yılındaki yapım işlerinde söz konusu geçici kabul noksanlığı kesintilerinin yapılmadığı veya teminat mektubu alınmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak işin; ihtiyacı tam olarak karşılamasını ve sözleşmeye uygun şekilde yürütülmesini sağlayacak mekanizmaların güçlendirilmesi, ihtiyaçların uygun şartlarda ve zamanında karşılanması bakımından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından 2019 yılında yapılan yapım işleri ihalelerinde mevzuata uygun hareket edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, 2019 yılında mevzuata uygun hareket edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulguda eleştiri konusu edilen hususlara ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 2: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması

Mal ve hizmet alımlarının doğrudan temin ve pazarlık usulü ile gerçekleştirilmesinde mevzuatta öngörülen sınırın Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmaksızın aşılması ve doğrudan temin yöntemini kullanmak maksadıyla işin kısımlara bölünmesi suretiyle mevzuata aykırı işlem tesis edildiği görülmüştür.

Belediyeler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yer aldığından gerçekleştirecekleri mal veya hizmet ile yapım işi ihaleleri, bu Kanun'da yer alan usul ve esaslara tabidir. Anılan Kanun'un 5'inci maddesinde, yapılacak ihalelerde açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel usuller olduğu açıkça hükme bağlanmıştır. Bununla birlikte ihtiyaçların, Kanun'un 21'inci maddesinde öngörülen şartların gerçekleşmesi halinde pazarlık usulüyle veya 22'nci maddesinde sayılan durumların olması halinde ise doğrudan temin yöntemi ile karşılanmasına imkân tanınmıştır. Bahse konu olan maddelerde kullanımları belirli şartlara bağlanan bu istisnai yöntemlerin, sadece mevzuatın öngördüğü kapsam ve sınırlar dâhilinde uygulanması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemelerde aşağıda yer verilen hususlar tespit edilmiştir:

A) Doğrudan temin ve pazarlık usulü ile yapılan alımlarda, Kanun'un 62'nci maddesinde öngörülen sınırın Kamu İhale Kurumunun (KİK) görüşü alınmaksızın aşılması

4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu KİK'in uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan maddenin uygulanmasına ilişkin açıklamalara yer verilen Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde; sınırın uygulanmasında idarelerce, bütçede belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınması; mal, hizmet ve yapım işleri için bütçelerine konan toplam ödenekler üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanıp takip edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Özetle, 4734 sayılı Kanun'da ihtiyaçların temel ihale usulleriyle temin edilmesi esas olup mevzuatta öngörülen parasal limitlerin altında kalan nispeten daha düşük tutarlı ihtiyaçların, doğrudan temin yöntemiyle ya da pazarlık usulü ile karşılanmasına imkân tanınmıştır. Bununla birlikte Kanun'un 62'nci maddesinde bahse konu usullerin kullanımlarına sınırlama getirilmiştir. Bu kapsamda %10 sınırının mal, hizmet ve yapım işleri için ayrı ayrı takip edilmesi ve bu oranın aşılması durumunda KİK'e başvurularak uygun görüşü alınması gerekmektedir.

Ancak Ayaş Belediyesinde yapılan incelemelerde, 2018 yılında mal ve hizmet alımlarında aşağıdaki tabloda görüleceği üzere yasal sınır olan %10 oranının aşıldığı ve KİK'ten uygun görüşün alınmadığı görülmüştür.

Tablo 6: 21-f ve 22-d Maddeleri Kapsamında Yapılan Alımlarda Sınırı Aşan Tutarlar

	Mal Alımları	Hizmet Alımları
Toplam Ödenek	4.742.000,00 TL	626.500,00 TL
Ödeneğin %10'u	474.200,00 TL	62.650,00 TL
21-f ve 22-d Toplamı	3.688.616,69 TL	993.004,49 TL
Aşılan Tutar	3.214.416,69 TL	930.354,49 TL
Gerçekleşen Oran (%)	77,78	158,50

Doğrudan temin ve pazarlık usulünün mevzuatta öngörülen sınırlar içerisinde kullanılması ve mevzuatta öngörülen parasal limitlerin aşılması durumunda KİK'in uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

B) Muhtelif yapım işlerinin ihale edilmeksizin kısımlara bölünerek doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilmesi

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde, maddede belirtilen parasal limitlerin altında kalan alımlarda doğrudan temin yönteminin kullanılabilmesi ifade edilmiştir. Bununla beraber anılan Kanun'un 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemelerde, Belediye tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işlerinin mevzuat gereğince esas usul olan açık ihale yöntemi ile karşılanması gerektiği halde, doğrudan temin sınırının altında kalmak maksadıyla kısımlara bölüdüğü ve bu işlerin aynı firmalara kısım kısım yaptırıldığı görülmüştür. Bu kapsamda doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen yapım işlerinin toplam tutarı 668.193,00 TL'dir.

Bu durum, Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen kısımlara bölünememe ilkesini ihlal etmekle birlikte; rekabet, ihtiyacın uygun şartlarda karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin zedelenmesine neden olmaktadır.

C) Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen ve belirli bir süreyi gerektiren yapım işlerinde sözleşme yapılmaması

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılacak alımların belirli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir

sözleşmeye bağlanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde; bu usul kullanılarak gerçekleştirilen yapım işleri niteliği gereği belli bir süreyi gerektirdiği halde söz konusu işlerin sözleşmeye bağlanmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak; ihtiyaçların temininde, mevzuatta öngörülen düzenlemelere uyulmasının kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından 2019 yılında mevzuata uygun hareket edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, 2019 yılında mevzuata uygun hareket edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu edilen hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 3: Vergi Mükelleflerinin Doğru Şekilde Belirlenmemesi

Ayaş Belediyesinde çevre temizlik vergisi ve emlak vergisi mükellefiyetinin sağlıklı bir şekilde tesis edilememesi nedeniyle anılan vergilerin tahsilatında gelir kaybı yaşandığı görülmüştür.

Yasalarla belirlenen vergilerin muhatabı mükellef olduğundan, etkin bir vergi tahsilatı için mükellefiyetin tam ve doğru tespit edilmesi önem arz etmektedir. Belediyenin yetki alanında olan vergilerin mükellefiyeti, konusu, matrahı gibi temel unsurları 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’nda ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

2464 sayılı Kanun’un mükerrer 44’üncü maddesinde çevre temizlik vergisinin konusu ve mükellefi düzenlenmiş olup belediyenin çevre ve temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların vergiye tabi olduğu, verginin mükellefinin ise binaları kullananlar olduğu belirtilmiştir. Bununla beraber maddenin devamında, su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş olan büyükşehir belediye sınırları içerisindeki konutlara ilişkin çevre temizlik vergisinin su kanalizasyon idarelerince tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Görülebileceği üzere Belediyenin yetki alanına giren çevre temizlik vergisinin konusu, dernek ve vakıf gibi ticari amaçlı olmayan diğer şekilde kullanımları da kapsamaktadır.

Ancak yapılan incelemelerde; Ayaş Belediyesinde, diğer kullanım şekilleri kapsamında olan 33 adet derneğe mükellefiyet tesis edilmediği görülmüştür.

Belediyenin yetki alanındaki bir diğer gelir olan emlak vergisi, 1319 sayılı Kanun'da düzenlenmektedir. Kanun'un 3'üncü maddesinde; binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenlerin bina vergisinin mükellefi olduğu hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca, özellikle kaçak yapılarda tapu kayıtlarında bina maliki gözükmese bile binaya malik gibi tasarruf edenlerin mükellef olarak bina üzerinden emlak vergisi ödemeleri gerekmektedir. Nitekim 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesinde de vergiyi doğuran olayda işlemin gerçek mahiyetinin esas olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla vergiyi doğuran olay binanın kullanımı olduğundan binanın kaçak yapı olması ya da yapı kullanma izninin bulunmaması, verginin bina üzerinden alınması gerekliliğini değiştirmemektedir. Zira 1319 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde de inşaatın bittiği yılı takip eden bütçe yılından itibaren arsa/arazi vergisi mükellefiyetinin sona ereceği ifade edildiğinden bu tarih itibarıyla verginin bina üzerinden alınması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde, inşaatın bitmesine rağmen hukuki süreçleri tamamlanmayan taşınmazlarda emlak vergisinin, uzun süre bina yerine arsa/arazi üzerinden alındığı görülmüştür. Bahse konu taşınmazlar, ancak 2018 yılında yürürlüğe giren 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16'ncı maddesinden yararlanılarak yapı kayıt belgesi alındıktan sonra bina üzerinden vergilendirilmiştir. Diğer bir ifadeyle, gerekli izin ve ruhsatlar alınmaksızın üzerinde malik gibi tasarrufta bulunan binalardan, yukarıdaki mevzuat hükümlerinin aksine arsa/arazi üzerinden emlak vergisi alınarak gelir kaybına sebep olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç olarak mükellefiyetin etkin vergilendirmeyi mümkün kılacak şekilde tesis edilmesi ve bunu sağlayacak kontrol mekanizmalarının oluşturulması, Belediye gelirlerinin artırılmasına ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli elde edilmesine katkı sunacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından 2019 yılında gerekli çalışmalar başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, 2019 yılında gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu edilen hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 4: Ankara Büyükşehir Belediyesi İle İmzalanan Protokolde Mevzuata Aykırı Hükümlere Yer Verilmesi ve Protokol Kapsamında Yapılan Mali İşlemlerin Muhasebeleştirilmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB) ile imzalanan protokol ile Ayaş Belediyesine ait gelirlerin Belediye tasarrufuna geçmesine engel teşkil eden ve ilgili gelirlerin ihale mevzuatına aykırı olarak asfalt alım işine tahsis edilmesi sonucunu doğuran hükümlere yer verildiği, protokol kapsamında yapılan asfalt alımı ve çevre temizlik vergisi aktarımı gibi mali işlemlerin muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde kamu gelirleri, pay ve benzeri gelirleri kapsayacak şekilde tanımlandığından,

- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44'üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) tarafından konutlara ilişkin tahsil edilen çevre temizlik vergisi tahsilatından,

- 15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 14'üncü maddesi gereğince alt yapı yatırım hesabında toplanan gelirlere

aktarılacak paylar Ayaş Belediyesi açısından gelirdir. Dolayısıyla bu gelirlerin 5018 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde yer verilen hesap verme sorumluluğu çerçevesinde etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesi ve kullanılması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde; 30.09.2015 tarihinde Ayaş Belediyesi ile ABB arasında imzalanan ve 31.03.2019'a kadar geçerli olan Protokol'de, bahse konu olan gelirlerin Belediye tasarrufuna geçmesine engel olacak hükümlere yer verildiği görülmüştür. Protokol'ün "Yürütme Esasları" kısmının 3'üncü maddesinde alt yapı yatırım hesabında yer alan zemin tahrip gelirleri ile ASKİ tarafından konutlardan tahsil edilen çevre temizlik vergisi gibi gelirlerin, ABB tarafından tesis edilecek bitümlü sıcak asfalt alınması işlemine tahsis edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Belediyenin kendisine ait gelirleri başka bir kamu idaresinin tasarrufuna devretmesine imkân tanıyan herhangi bir hukuki düzenleme bulunmamaktadır. Bununla beraber 5018 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde kamu idarelerinin tüm gelirlerini bütçelerinde göstereceği ve belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilemeyeceği hükümlerine yer verilmiştir. Bu

hükümler gereğince de söz konusu gelirler, Belediye bütçesinde gösterilmeli ve bütçede öngörülen hizmetlerin ifasında Belediye tarafından kullanılmalıdır.

Bahse konu olan Protokol hükmü aynı zamanda asfalt alım işine ilişkin düzenleme içerdiğinden, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na da aykırılık teşkil etmektedir. Nitekim anılan Kanun'un 2'nci maddesinde, belediyelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılayacağı mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kural olarak bu Kanun'da yer alan düzenlemeler çerçevesinde ihale edileceği açıkça hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla kamu kaynağı olan Belediye gelirleri ile doğrudan asfalt alınmasının ihale mevzuatına da uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Bununla beraber Protokol'de kapsama dâhil gelirler ile alınacak asfalt miktarına ilişkin yükümlülüklerin açık ve kesin bir biçimde tanımlanmaması ve Protokol'ün "Yürütme Esasları" kısmının 6'ncı maddesi uyarınca iki idare arasında yıl sonlarında yapılması gereken mahsuplaşmaların yapılmaması, Protokol şartlarının tesis edilip edilmediğinin kontrolü noktasında zafiyete sebep olmaktadır. Nitekim yapılan incelemelerde, Ayaş Belediyesinin 2018 yılı içerisinde ABB'den herhangi bir asfalt alımının söz konusu olmadığı buna karşın Ayaş Belediyesine gönderilmesi gereken çevre temizlik vergisi paylarının ASKİ tarafından ABB'ye aktarıldığı görülmüştür.

Sonuç olarak Belediyenin gelirlerinin bir başka kamu idaresinin tasarrufuna bırakılması ve belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmesi sonucunu doğuran söz konusu uygulama, kaynakların Belediye kontrolünde ve mevzuata uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına engel teşkil edecek niteliktedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya konu protokol ile ilgili Ankara Büyükşehir Belediyesi ile gerekli yazışmalara başlanmış olup iş ve işlemler 2019 yılında yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, gerekli yazışmaların yapıldığı ve işlemlerin 2019 yılında tesis edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir. Bununla beraber İdare tarafından tesis edileceği beyan edilen işlemler, izleyen denetim yıllarında takip edilecektir.

BULGU 5: Ankara Büyükşehir Belediyesinden Aktarılacak Payların Takibinin Yapılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesince tahsil edilerek ilçe belediyelerine dağıtılması gereken müze, müşterek bahis ve otopark gelirlerinin Ayaş Belediyesine aktarılmadığı ve Belediyenin söz konusu gelirlerinin takibine ilişkin herhangi bir işlem tesis etmeyerek tasarrufunda bulunan kamu kaynağında azalışa sebebiyet verdiği görülmüştür.

Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB);

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesi uyarınca, anılan Kanun'un 7'nci maddesine göre tespit edilen araç park yerlerinin işletilmesinden elde ettiği gelirin %50'sini,

- Aynı madde gereğince, at yarışları dâhil müşterek bahislerden elde ettiği eğlence vergisinin %30'unu,

- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesi uyarınca; Cumhurbaşkanlığına bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin %5'i tutarında tahsil ettiği müze payının ise %75'ini

ilçe belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılmalıdır. Özetle; ABB tarafından tahsil edilen; araç park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin %50'si, müşterek bahislerden elde edilen eğlence vergisinin %30'u ve müze payının %75'i üzerinden Ayaş Belediyesinin nüfusu esas alınarak belirlenen tutarın Belediyeye gönderilmesi gerekmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca belediye gelirlerinin takip ve tahsil sorumluluğu öncelikle belediye başkanındadır. Bununla beraber 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesi ile gelirlerin takip ve tahsilinden sorumlu kılınan bir diğer organ mali hizmetler birimidir. Dolayısıyla ABB'den herhangi bir aktarım yapılmayan bahse konu gelirlerin takibine ilişkin sorumluluk Belediye Başkanı ve Mali Hizmetler Müdürlüğündedir.

Ancak yapılan incelemelerde; Ayaş Belediyesine müze, eğlence vergisi ve otopark gelirlerinin aktarılmadığı ve Belediyenin ilgili birimlerinin bu gelirin takibine ilişkin herhangi bir işlem tesis etmediği görülmüştür.

Sonuç olarak söz konusu payların doğru ve zamanında Belediyeye aktarılmasını temin edecek süreçlerin ve kontrol mekanizmasının kurulmasının, kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimlilik ilkesine uygun elde edilmesine katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguya konu olan Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Belediyemize gönderilmesi gereken paylar ile ilgili olarak yazışmalara başlanmış olup iş ve işlemler 2019 yılında yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, gerekli yazışmaların yapıldığı ve işlemlerin 2019 yılında tesis edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir. Bununla beraber İdare tarafından tesis edileceği beyan edilen işlemler, izleyen denetim yıllarında takip edilecektir.

BULGU 6: Genel Bütçe Vergi Gelirleri Payına İlişkin Kontrollerin Yapılmaması

Genel bütçe vergi gelirleri payının İller Bankası tarafından hatalı hesaplanması nedeniyle Belediyenin tasarrufuna giren kamu kaynağında azalışa sebebiyet verildiği; ancak İdarece bu hatanın düzeltilmesini sağlayacak ya da gelecek dönemler için tekrar etmesini önleyecek kontrol mekanizmalarının kurulmadığı görülmüştür.

Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere verilecek paya ilişkin ayrıntılı düzenlemeler, 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun’un 5’inci maddesinde yer almaktadır. Buna göre; büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan paylar; %90’lık kısmı ilçelerin nüfusuna, %10’luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre hesaplandıktan sonra toplam tutar üzerinden %30’luk büyükşehir belediyesi payı kesilerek ilgili belediyeye aktarılacaktır. Ayrıca 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un ek 5’inci maddesinde yer alan, bu Kanun’un diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanacağı şeklindeki hükmü uyarınca anılan Kanun’un 13’üncü maddesinde öngörüldüğü üzere genel bütçe vergi gelirlerinden nüfus esasına göre hesaplanan tutarın %10’luk kısmı Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) payı olarak düşülecektir.

Özetle genel bütçe vergi gelirleri payı tahakkukundan, büyükşehir payı ile ASKİ payı düşüldükten sonra kalan tutar, İller Bankası tarafından ilgili belediyeye aktarılacaktır.

Ancak yapılan incelemelerde; İller Bankasının, ASKİ payını nüfus esasına göre

hesaplanan %90 üzerinden değil de payın tamamı üzerinden hatalı bir şekilde hesapladığı ve bu suretle Belediyeye intikal edecek gelirden azalışa sebep olduğu görülmüştür. Belediyenin kendisine aktarılan tutarı kontrol etmediği ve bu hatanın düzeltilmesine ilişkin gelir kaybını önleyecek bir mekanizma da kurmadığı değerlendirilmiştir. Söz konusu hata nedeniyle Belediyenin 2018 yılında uğradığı gelir kaybına ilişkin ayrıntılı bilgi aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 7: Genel Bütçe Vergi Gelirleri Payı Gerçekleşen-Gerçekleşmesi Gereken Tutarlar

Ayaş Belediyesi Brüt Tahakkuk (TL)	Büyükşehir Payı (TL)	Su ve Kanalizasyon İdaresi Payı		Net Tahakkuk		FARK (TL)
		Hesaplanan (TL)	Hesaplanması Gereken (TL)	Hesaplanan (TL)	Hesaplanması Gereken (TL)	
		12.632.787,21	3.789.836,17	1.263.278,73	1.136.950,85	

Sonuç olarak genel bütçe vergi gelirleri payının doğru tahsil edilmesini temin edecek süreçlerin ve kontrol mekanizmasının kurulmasının, kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimlilik ilkesine uygun elde edilmesine katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguya konu olan genel bütçe vergi gelirleri payı ile ilgili olarak İller Bankası Genel Müdürlüğü ile gerekli yazışmalara başlanmış olup iş ve işlemler 2019 yılında yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, gerekli yazışmaların yapıldığı ve işlemlerin 2019 yılında tesis edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir. Bununla beraber İdare tarafından tesis edileceği beyan edilen işlemler, izleyen denetim yıllarında takip edilecektir.

BULGU 7: Borçlanma İşlemlerinde Mevzuatta Öngörülen Usullere Tam Olarak Uyulmaması

Yasal düzenlemeler uyarınca İçişleri Bakanlığı onayını gerektiren borçlanma işlemlerinde bu onayın alınmaması ve mevzuatta öngörülen borç stok sınırının üzerinde olunmasına rağmen borçlanılması nedeniyle borçlanma işlemlerinde mevzuatta öngörülen usullere tam olarak uyulmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde, belediyelerin görev ve

hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla borçlanarak ilave kaynak bulmasına imkân tanınmıştır. Bununla beraber söz konusu maddenin devamında borçlanmaya ilişkin esas ve usuller düzenlenmiş ve bunlara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Anılan maddenin (d) fıkrasında belediyelerin faiz dâhil borç stok tutarının, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamayacağı; (e) fıkrasında ise bu şekilde hesaplanan tutarın toplam %10'unu geçen iç borçlanmanın meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapılabileceği düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeler uyarınca Ayaş Belediyesinin 2018 yılı için borç stok tavan tutarı ve İçişleri Bakanlığı iznini gerektiren borçlanma tutarının hesabı aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 8: Borç Stok Tavan Tutarı ve İçişleri Bakanlığı İznini Gerektiren Borçlanma Tutarı

2017 yılı Kesinleşmiş Bütçe Geliri (TL)	Yeniden Değerleme Oranı	Yeniden Değerleme Oranı ile Artırılmış Tutar/Borç Stok Tavan Tutarı (TL)	İçişleri Bakanlığı İznini Gerektiren %10'luk Tutar
11.996.749,21	% 14,47	13.732.678,82	1.373.267,88

Ancak yapılan incelemelerde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

• 2018 yılı sonu itibarıyla 18.879.431,69 TL olan borç stokunun 5393 sayılı Kanun'da belirlenen azami tutarın üzerinde olduğu,

• 3.500.000,00 TL tutarında kredinin aldığı 12.06.2018 tarihinde Belediyenin borç stokunun 14.024.095,73 TL olduğu, yasal borçlanma sınırının 291.416,91 TL kadar aşıldığı, dolayısıyla yıl içerisinde borçlanmaya devam edilmesinin mevzuata aykırılık teşkil ettiği,

• 2018 yılında alınan söz konusu kredi için nitelikli çoğunlukla meclis kararı alınmasına rağmen İçişleri Bakanlığının onayının alınmadığı

görülmüştür.

Sonuç olarak; mevzuatta öngörülen sınırları aşan borçlanma işlemlerinde merkezi idarenin onayının alınması ve Kanun'da belirlenmiş olan azami borç stok sınırının dikkate alınması borçlanma işlemlerinin mevzuatta öngörülen şartlar çerçevesinde tesis ve takip edilmesine katkı sunacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından 2019 yılında mevzuata uygun hareket edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, 2019 yılında mevzuata uygun hareket edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 8: Kamu Konutlarının Kamu Personeli Olmayan Kişilere Kiraya Verilmesi

Kamu konutları olarak ayrılan taşınmazların Ayaş Belediyesince kamu personeli olmayan kişilere sosyal konut olarak ihalesiz kiralandığı görülmüştür.

Kamu konutlarının tahsisi ve kullanımına ilişkin düzenlemeler 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ile bu Kanun’a dayanılarak çıkarılan 23.09.1984 tarih ve 18524 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Konutları Yönetmeliği’nde yer almaktadır. Anılan Kanun’un 2’nci maddesinde belediyeler de kapsama dâhil edildiğinden, belediyelerin çeşitli şekillerde temin ettikleri ve idare personelinin yararlanması için ayrılan kamu konutlarının tahsisi, oturma süresi, kirası gibi işlemlerin söz konusu mevzuat hükümleri çerçevesinde tesis edilmesi gerekmektedir.

Diğer bir ifadeyle kamu konutu olarak ayrılan taşınmazlar mezkûr hükümlere uygun olarak sadece Belediye personeline tahsis edilebileceğinden İdarenin bahse konu olan taşınmazlar üzerinde başka şekilde tasarrufta bulunması imkân dâhilinde değildir.

Ayaş sınırları içerisinde on bir adet kamu konutu inşa edilmesine ilişkin olarak Belediye ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı arasında 30.01.1987 tarihinde imzalanan Protokolde, bahse konu olan konutların yarısının Belediye personeline diğer yarısının ise Valiliğin Belediye sınırları içerisinde görevlendirdiği memurlara kullanılacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla inşa edilen konutların kamu konutu olarak ayrıldığı aşikâr olduğundan bunların Belediyede ve Valilikte görevli personele tahsis edilmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde; Belediye tarafından söz konusu konutların encümen kararı ile kamu görevlisi olmayan kişilere doğrudan kiralandığı görülmüştür. 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda eleştiri konusu edilmesine rağmen söz konusu uygulamanın 2018 yılında da devam ettiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; Belediyece kiraya verilen konutlar, yardıma muhtaç kimseler için

üretilemediğinden ve halen yürürlükte olan Protokolde kamu konutu olarak ayrıldığı açıkça ifade edildiğinden söz konusu taşınmazların, Belediye personeline tahsis edilmesi ya da Protokolün fiili durum doğrultusunda güncellenmesi suretiyle kamu konutu kapsamından çıkarılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguya konu kamu konutları 2019 yılından itibaren ihale ile kiraya verilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi, söz konusu kamu konutlarının 2019 yılı itibarıyla ihale ile kiraya verileceğini ifade etmişse de taşınmazların hukuki durumlarının açıklığa kavuşturulması adına öncelikle, Protokolün fiili durum doğrultusunda güncellenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlığı Niteliğindeki Alanda İnşaat Yapılması

Belediyenin mülkiyetinde olmakla beraber Kültür Varlıkları Koruma Kurulu Kararı ile korunması gereken taşınmazlar kapsamına alınarak üzerinde tesis edilebilecek işlemlerin sınırlandırıldığı arsa üzerinde inşaat yapıldığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 6'ncı maddesinde korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları sayılmış ve devam eden maddelerinde bunlara ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Kanun'un;

•7'nci maddesinde korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının tespitinin Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu (KVKBK) kararıyla tescil olunacağı ve tescil kararlarının tapu siciline şerh düşüleceği,

•8'inci maddesinde bu alanlar içinde inşaat ve tesisat yapılması kararlarının alınmasında yetkinin KVKBK'ye ait olduğu,

•9'uncu maddesinde KVKBK tarafından alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşai ve fiziki müdahalede bulunulamayacağı,

•61'inci maddesinde belediyeler dâhil tüm kamu kurum ve kuruluşlarının Koruma Yüksek Kurulu ve KVKBK kararlarına uymak zorunda olduğu,

•65’inci maddesinde bahse konu varlıkların bu Kanun’a göre tebliğ veya ilan edilmiş olmasına rağmen her ne suretle olursa olsun zarar görmesine kasten sebebiyet verenler ile izin almaksızın inşai ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptıranlar hakkında madde hükmünde yer alan yaptırımların uygulanacağı

hükümlerine yer verilmiştir.

Ancak yapılan incelemelerde; Belediyenin mülkiyetinde olmakla beraber birinci ve üçüncü derecede arkeolojik mezarlık alanı olduğu tespit edilen ve üzerinde herhangi bir yapılaşmaya gidilmemesi, hafriyat yapılmaması ve açık alan olarak korunması yönünde 28.06.1991 tarihinde tapu kaydına şerh konulan taşınmazın üzerinde Kuruldan resmi izin alınmaksızın Belediyece halı saha yaptırıldığı görülmüştür.

Sonuç olarak mevzuata aykırılık teşkil eden bu husus aynı zamanda Belediyenin de korumakla yükümlü olduğu kültür ve tabiat varlığı olarak tescillenmiş taşınmaza zarar verebilecek niteliktedir.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınmaz kültür ve tabiat varlığı niteliğindeki alanlarda yapılacak olan çalışmalar için gerekli izinler alınacak olup yapılacak iş ve işlemlerde gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta, bundan sonraki işlemlerde taşınmazın niteliği göz önünde bulundurularak gerekli izinlerin alınacağı ifade edilmişse de hâlihazırdaki mevzuata aykırılığın düzeltilmesi ve bahse konu olan kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 10: Taşınır Mal Yönetiminde Mevzuata Uygun Olmayan Hususların Bulunması

Belediyede taşınırların etkili, ekonomik ve verimli kullanımını sağlayacak yönetim sisteminin kurulamadığı ve taşınır işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yürütülemediği, bu nedenle de taşınırların takibinin zorlaştığı ve sorumluluk mekanizmalarının zayıflatıldığı görülmüştür.

Kamu kaynakları arasında sayılan taşınırların, gerek hesap verme sorumluluğu kapsamında gerekse de 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 48’inci maddesinde yer alan düzenlemeler uyarınca hukuka uygunluk ve etkililik, ekonomiklik,

verimlilik ilkeleri çerçevesinde yönetilmesi ve muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Taşınır işlemlerinin tabi olduğu hükümler ise anılan Kanun'un 44'üncü maddesine istinaden yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak yer almaktadır.

Medeni Kanun hükümleri uyarınca zilyetliğin mülkiyete karine olduğu taşınırlar, tasarruf eden harcama biriminin hesaplarında bulunur ve bunların yönetimine ilişkin süreçler harcama yetkilisi tarafından kurularak yönetilir. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde ise harcama yetkililerinin bu sorumluluğu, kayıt ve kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla işlemlerin sağlıklı yürütülebilmesi için sorumluluğu paylaşan her üç yetkilinin de yetki ve sorumlulukları konusunda yeterli hassasiyeti göstermesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemelerde, taşınır işlemlerinde doğrudan yetkili ve sorumlu olan personelin koordineli olarak süreci yönetemediği değerlendirilmiştir. Nitekim harcama yetkilileri tarafından biriminde görevli olan taşınır kayıt ve kontrol yetkililiği görevlerini yerine getiren personelin bile bilinmediği durumlarla karşılaşmıştır. Ayrıca yapılan görüşmelerde, kayıt veya kontrol yetkilisi olarak görevlendirilen kişilerin taşınır işlemlerini asıl işlerinin yanı sıra tali bir iş olarak gördükleri ve mevzuata yeterince vakıf olmadıkları anlaşılmıştır.

Her bir harcama biriminin, faaliyetlerinde kullandıkları kaynakların raporlanmasını teminen tüm taşınırların ilgili birimin hesaplarında gösterilmesi gerekmektedir. Bu husus ayrıca taşınırlara ilişkin yetki-sorumluluk dengesinin sağlıklı kurulması açısından da önemlidir. Fakat harcama birimlerinin kullanımına verilen taşınırların birçoğunun ilgili birimlerin taşınır hesabında olmadığı görülmüştür.

Personelin kullanımına verilen taşınırlara ilişkin sorumluluk ise Yönetmelik'te öngörülen taşınır teslim belgesi, dayanıklı taşınırlar listesi gibi belgeler üzerinden takip edilebileceğinden bu belgelerin mevzuatta belirlenen şekilde düzenlenmesi önem arz etmektedir. Ancak Belediyede kullanıma verilen dayanıklı taşınırlar için taşınır teslim belgesi düzenlenirken, dayanıklı taşınırlar listesinin düzenlenmediği görülmüştür.

Harcama birimlerinin ve ilgili personelin taşınırların sağlıklı bir şekilde korunmasını sağlaması gerekmektedir. Bu anlamda kullanıma verilmeyen taşınırların, güvenli bir ambarda uygun koşullarda muhafaza edilmesi ve ambarın sadece resmi olarak görevlendirilen kişilerin kontrolünde olması önem arz etmektedir. Ancak Belediyede fiziki koşulların yetersiz olduğu gerekçesiyle birimlere ambar tahsis edilmediği, kullanıma verilmeyen taşınırların güvenli olmayan koşullarda muhafaza edildiği tespit edilmiştir.

Ayrıca Yönetmelik'in 36'ncı maddesi gereği dayanıklı taşınırın muhasebeden takibi amacıyla her birine sicil numarası verileceği ve bunların taşınırın üzerinde kalıcı bir şekilde yer alacağı belirtilmiştir. Ancak Belediyede, mevzuatta öngörülen ve cins taşınırın birbirinden ayrılması ile takibini sağlayan bu önemli mekanizmanın dayanıklı taşınır için kurulmadığı görülmüştür.

Bunun yanı sıra taşınırın belirli aralıklarla kontrol edilmesi amacıyla Yönetmelik'in 32'nci maddesinde öngörülen yılsonu sayımlarının da fiili olarak yapılmadığı görülmüştür. Mevcudun sağlıklı kontrolü amacıyla öngörülen sayımların yapılmaması kayıtların doğruluk ve tamliğinin kontrolünü engellemenin yanı sıra taşınır mal yönetim hesabının doğru ve güvenilir bilgi vermesini de engellemektedir. Nitekim harcama birimlerinde yapılan incelemelerde, taşınır mevcudu ile kayıtların birbiriyle tutarlı olmadığı görülmüştür. Bu durumun temel sebebi ise, dava konusu olan ve fiilen mevcut olmayan taşınırın halen kayıtlarda yer alması ve ilk madde ve malzemeye ilişkin çıkışların fiili durum dikkate alınmaksızın ay sonlarında topluca yapılmasıdır.

Sonuç olarak kamu kaynağı niteliğindeki taşınırın etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde edinilmesini, muhafazasını ve yönetilmesini teminen; taşınır kayıtlarının fiili durumu yansıtır şekilde yapılması, harcama birimleri ile kullandıkları kaynaklar arasında yetki-sorumluluk dengesinin sağlıklı şekilde kurulması ve sorumluların taşınır mevzuatına ilişkin bilgilendirilmesini sağlayacak gerekli eğitimlerin düzenlenmesi önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019 yılı içerisinde Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerince işlem tesis ettirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, 2019 yılı içerisinde mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edileceği ifade edilmişse de denetim yılındaki hatalı uygulamaya ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe gösterilmediğinden bulgu konusu hususa ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir. Bununla beraber izleyen denetim yıllarında, taşınır işlem ve kayıtlarının mevzuata uygun hale getirilmesine yönelik eylemler takip edilecektir.

BULGU 11: Mevzuatın Öngördüğü Şartları Taşımayan Personelin Müdür Kadrosuna Atanması

Ayaş Belediyesi tarafından dört yıllık teknik okul mezunu olmayı gerektiren müdür kadrosuna bu şartı taşımayan personelin atanması nedeniyle liyakat ilkesinin zedelendiği görülmüştür.

Memurların özlük işlemlerine ilişkin genel çerçevenin çizildiği 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 3'üncü maddesinde öngörülen liyakat ilkesi uyarınca; kamu hizmeti görevlerine girilmesi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselme ile görevin sona erdirilmesinin liyakat sistemine dayandırılması ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanması gerekmektedir. Bu anlamda memur kadrolarına yapılan atamalarda mevzuatta öngörülen şartların aranması, bu ilkenin tesis edilmesi açısından önem arz etmektedir.

Belediye memurlarının atanmaları ile görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esaslar, Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'te belirlenmiştir. Anılan Yönetmelik'in 5'inci maddesinde müdür kadrosuna yapılacak atamaların görevde yükselmeye tabi olduğu açıkça ifade edilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde görevde yükselme sınavına tabi atamalarda aranacak genel şartlar; görevde yükselme sınavında başarılı olmak ve son müracaat tarihi itibarıyla alt görevlerde toplam en az bir yıl çalışmış olmak şeklinde belirlenmiştir.

Müdür kadrosuna yapılacak atamalarda aranacak özel şartlar ise mezkûr Yönetmelik'in 7'nci maddesinde sayılmak suretiyle belirlenmiştir. Bahse konu olan şartlar; fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak, teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanmak için kadronun görev alanı ile ilgili bölümlerden mezun olmak ve teknik öğrenim gerektirmeyen müdürlüklere atanmak için de maddede sayılan kadrolarda belirtilen süreler kadar çalışmış olmaktır.

Dolayısıyla müdür kadrosuna yapılacak atamalarda gerek Yönetmelik'in 6'ncı gerekse de 7'nci maddelerinde belirtilen genel ve özel şartların tümünün birlikte sağlanması gerekmektedir. Bununla birlikte Yönetmelik'in 20'nci maddesinde; aynı düzey görevlerden veya Yönetmelik kapsamı dışında bulunan başkan yardımcılığı gibi daha üst görevlerden müdür kadrosuna yapılacak atamalarda, sınav şartının aranmayacağı belirtilmiştir. Diğer şartlara ilişkin herhangi bir muafiyet öngörmeyen bu madde kapsamında yapılacak atamalarda da kişinin sınav dışındaki şartları taşıması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde; Ayaş Belediyesi tarafından dört yıllık teknik okul mezunu olmayı gerektiren müdür kadrosuna, iki yıllık teknik öğrenim mezunu personelin atandığı görülmüştür.

Sonuç olarak, liyakat ilkesinin tesis edilmesini teminen görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolara yapılacak atamalarda mevzuatta öngörülen şartların dikkate alınması önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolara yapılacak atamalarda mevzuata uygun işlem tesis ettirilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta, bundan sonraki atamalarda mevzuatta öngörülen şartların dikkate alınacağı ifade edilmişse de hâlihazırdaki mevzuata aykırılıklara ilişkin herhangi bir hukuki gerekçe sunulmadığından bulgu konusu edilen hususa yönelik değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 12: İç Kontrol Sistemine İlişkin Mevzuat Gereklere Tam Olarak Yerine Getirilmemesi

İç kontrol sistemine ilişkin mevzuatta öngörülen düzenleme ve standartların gereklere yeterince yerine getirilmemesi nedeniyle Belediyede iç kontrol sisteminin sağlıklı bir şekilde kurularak uygulanamadığı değerlendirilmiştir.

İç kontrol, 5018 sayılı Kanun’un 55’inci maddesinde; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini teminen idare tarafından oluşturulan süreçler ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Kamu idarelerince iç kontrol sisteminde uygulanacak yöntem ve standartlar, 5018 sayılı Kanun’un 55’inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir. Bu yetkiye istinaden İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bahse konu olan düzenlemelerde iç kontrol sisteminin temel unsurları ile Kanun’da belirtilen amaçların tesis edilmesini sağlayacak şartlar belirlenmiştir.

Kamu iç kontrol sisteminin mevzuatta öngörülen şartları taşıyacak şekilde kurulması ve uygulanması sorumluluğu, 5018 sayılı Kanun’un 57’nci maddesi hükmü uyarınca öncelikle üst yönetici ve diğer yöneticilerdedir. Nitekim İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın yetki ve sorumluluklara ilişkin düzenleme yapan 8’inci maddesinde; üst

yöneticilerin, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkililerinin ise görev ve yetki alanları çerçevesinde idari ve mali karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumlu oldukları açıkça ifade edilmiştir.

Anılan Tebliğ'de ayrıca standartlara uygun bir iç kontrol sistemi için öngörülen şartları sağlayacak faaliyetlerin, belirli bir plan ve takvim dâhilinde uyum planları ile açıklanması gerektiği ifade edilmiştir. Yine Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi ile kamu idarelerinin eylem planlarını, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi çerçevesinde tamamlamaları istenmektedir. Ancak iç kontrol sisteminin sağlıklı bir şekilde oluşturulmamasına rağmen sistemin kurulmasına ilişkin faaliyet ve takvimi ortaya koyacak olan uyum eylem planlarının da Belediyece hazırlanmadığı görülmüştür.

İç kontrolün diğer unsurlarına temel teşkil eden yönetim felsefesi ile iş yapma tarzına ilişkin genel çerçeveyi ortaya koyan kontrol ortamının, aşağıda belirtilen tespitler nedeniyle, Tebliğ'de öngörülen standartları tam olarak karşılayacak şekilde oluşturulmadığı kanaati hâsıl olmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda;

- Harcama birimleri temelinde iş süreçleri ve iş akış şemaları hazırlanarak yetki ve görev dağılımının yapılmadığı, yetki devrine ilişkin yönergenin oluşturulmadığı, imza ve onay mercilerinin açık bir şekilde belirlenmediği,

- Harcama birimlerince ve mali hizmetler birimince süreç kontrolünü içeren ön mali kontrolün yapılmadığı,

- Varlık ve kaynakların korunmasına ilişkin yasaların öngördüğü kontrol mekanizmalarının kurulmadığı dolayısıyla kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının tam anlamıyla tesis edilemediği

anlaşılmıştır.

İç kontrolün amaçlarından birisi de muhasebe kayıtlarının tam ve doğru tutulması, mali bilginin zamanında ve güvenilir üretilmesinin sağlanmasıdır. Ancak Belediyede kullanılan muhasebe programının geçmişe yönelik kayıt yapmaya imkân vermesi üretilen verinin güvenilirliğini zedelemektedir.

Öte yandan izleme standartları gereği iç kontrol sisteminin eksikliklerinin tespiti ve buna ilişkin önlemlerin alınması için yıllık olarak değerlendirilip üst yöneticiye raporlanması gerekmekte iken Ayaş Belediyesinde izleme çalışmalarının yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, mevzuatta öngörülen amaçları gerçekleştirecek bir iç kontrol sisteminin kurulmasını teminen; yukarıda yer verilen eksikliklerin tamamlanmasının, mali yönetimin iç kontrole imkân tanıyacak şekilde tasarlanmasının ve başta üst yönetim olmak üzere tüm personelde bu konuda farkındalık oluşturulmasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2019 yılı içerisinde iç kontrol sisteminin eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, 2019 yılında iç kontrol sistemindeki eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmaların yapılacağı ifade edilmiş olup izleyen denetim yıllarında, iç kontrol sisteminin kurulmasına ve yürütülmesine ilişkin eylemler takip edilecektir.

BULGU 13: Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Belediyenin mülkiyetinde bulunmakla beraber kiralanmak suretiyle tasarruf yetkisinin kısıtlandığı taşınmazlara ilişkin bilginin mali tablolarda raporlanmadığı görülmüştür.

Kiralama işlemi malikin taşınmaz üzerindeki yetkilerini kısıtlayıcı nitelikte olduğundan, Belediyenin söz konusu işlem kapsamında değerlendirdiği taşınmazlarına ilişkin bilginin mali tablolarda sunulması saydamlık ilkesinin gereğidir. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesapları aracılığıyla izlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu hesapların işleyişine ilişkin ayrıntılı düzenleme ise anılan Yönetmelik'in 476'ncı maddesinde yer almaktadır.

Özetle Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazlardan kiraya verilenlerin kayıtlı değerleri üzerinden 990 ve 999 nolu hesaplara kaydedilerek mali tablolarda raporlanması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde, işlemlere ilişkin bilginin muhasebe birimine aktarılmaması ve her bir taşınmaz için ayrı ayrı kayıtlı değerlerinin bulunmaması nedenleriyle kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmediği dolayısıyla da mali tabloların söz konusu taşınmazlara ilişkin bilgi sunmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, Ayaş Belediyesince kiralanmış taşınmazların mali tablolarda raporlanmasını teminen, Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazlar için değer tespit

alışmalarının tamamlanması ve söz konusu işlemlerin 990 ve 999 nolu hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılına ait işlem yapma imkânı olmadığından hesap hatalarının düzeltilmesine 2019 yılında başlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta, bulgu konusu edilen hususa iştirak edilmiş olup hesap hatalarının 2019 yılında düzeltileceği ifade edildiğinden 990 ve 999 nolu hesaplara ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

ANKARA AYAŞ BELEDİYESİ 2018 YILI BİLANÇOSU						
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR			
1 - Dönen Varlıklar	10.755.208,34		3 - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	16.404.002,40		
10 - Hazır Değerler		1.647.691,58	30 - Kısa Vadeli İç Mali Borçlar		0,00	
100 - Kasa Hesabı		0,00	300 - Banka Kredileri Hesabı			0,00
101 - Alınan Çekler Hesabı		0,00	303 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı			0,00
102 - Banka Hesabı		1.603.474,12	304 - Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı			0,00
103 - Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)		-5,00	307 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı			0,00
104 - Proje Özel Hesabı		0,00	308 - Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri H.			0,00
105 - Döviz Hesabı		0,00	309 - Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı			0,00
106 - Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)		0,00	31 - Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar		0,00	
108 - Diğer Hazır Değerler Hesabı		0,00	310 - Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı			0,00
109 - Banka Kredi Kartlarından Alacaklar		44.222,46	32 - Faaliyet Borçları		3.281.157,97	
11 - Menkul Kıymet ve Varlıklar		0,00	320 - Bütçe Emanetleri Hesabı			3.281.157,97
110 - Hisse Senetleri Hesabı		0,00	322 - Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı			0,00
111 - Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı		0,00	329 - Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı			0,00
112 - Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı		0,00	33 - Emanet Yabancı Kaynaklar		227.404,66	
117 - Menkul Varlıklar Hesabı		0,00	330 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı			226.941,28
12 - Faaliyet Alacakları		3.110.734,88	333 - Emanetler Hesabı			463,38
120 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı		366.349,25	34 - Alınan Avanslar		0,00	
121 - Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı		1.835.479,43	340 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı			0,00
122 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		736.657,30	349 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı			0,00
126 - Verilen Depozito ve Teminatlar H.		0,00	36 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler		12.895.439,77	

T.C. Sayıştay Başkanlığı

127 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		172.248,90	360 - Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı		2.832.052,76
13 - Kurum Alacakları	0,00		361 - Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı		9.730.794,07
132 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		0,00	362 - Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı		332.592,94
137 - Takipteki Kurum Alacakları Hesabı		0,00	363 - Kamu İdareleri Payları H.		0,00
139 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00	368 - Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler		0,00
14 - Diğer Alacaklar	810.030,46		37 - Borç ve Gider Karşılıkları	0,00	
140 - Kişilerden Alacaklar Hesabı		810.030,46	372 - Kıdem Tazminatı Karşılığı		0,00
15 - Stoklar	388.203,54		379 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
150 - İlk Madde ve Malzeme Hesabı		388.203,54	38 - Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00	
153 - Ticari Mallar Hesabı		0,00	380 - Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı		0,00
157 - Diğer Stoklar Hesabı		0,00	381 - Gider Tahakkukları Hesabı		0,00
16 - Ön Ödemeler	74.310,83		39 - Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	0,00	
160 - İş Avans ve Kredileri Hesabı		1.000,00	391 - Hesaplanan KDV Hesabı		0,00
161 - Personel Avansları Hesabı		0,00	397 - Sayım Fazlaları Hesabı		0,00
162 - Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı		72.074,63	399 - Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
164 - Akreditifler Hesabı		0,00	4 - Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	6.178.076,50	
165 - Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı		1.236,20	40 - Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	3.035.426,89	
166 - Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler		0,00	400 - Banka Kredileri Hesabı		3.035.426,89
167 - Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı		0,00	403 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı		0,00
18 - Gelecek Aylara Ait Giderler	0,00		404 - Tahviller Hesabı		0,00
180 - Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı		0,00	407 - Finansal Kiralama İşl. Borçlar		0,00
181 - Gelir Tahakkukları Hesabı		0,00	408 - Ertelenmiş Finansal Kiralama Borç. Mal. Hesabı		0,00
19 - Diğer Dönen Varlıklar	4.724.237,05		409 - Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı		0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

190 - Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı		4.724.237,05	41 - Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	
191 - İndirilecek KDV Hesabı		0,00	410 - Dış Mali Borçlar Hesabı		0,00
197 - Sayım Noksanları Hesabı		0,00	42 - Faaliyet Borçları	0,00	
198 - Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı		0,00	429 - Diğer Faaliyet Borçları Hesabı		0,00
2 - Duran Varlıklar	41.865.265,24		43 - Diğer Borçlar	0,00	
21 - Menkul Kıymet ve Varlıklar	0,00		430 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00
217 - Menkul Varlıklar Hesabı		0,00	438 - Kamuya Olan Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı		0,00
22 - Faaliyet Alacakları	75.876,56		44 - Alınan Avanslar	0,00	
220 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı		17.867,82	440 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı		0,00
222 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		58.008,74	449 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00
226 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00	47 - Borç ve Gider Karşılıkları	3.142.649,61	
227 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		0,00	472 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		3.142.649,61
23 - Kurum Alacakları	0,00		479 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
232 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		0,00	48 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00	
239 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00	480 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı		0,00
24 - Mali Duran Varlıklar	354.687,19		481 - Gider Tahakkukları Hesabı		0,00
240 - Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		154.687,19	49 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00	
241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		200.000,00	499 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
247 - Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)		0,00	5 - Öz Kaynaklar	30.038.394,68	
25 - Maddi Duran Varlıklar	41.434.701,49		50 - Net Değer	21.615.329,88	
250 - Arazi ve Arsalar Hesabı		24.602.871,29	500 - Net Değer Hesabı		21.615.329,88
251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı		14.151.677,03	51 - Değer Hareketleri	0,00	
252 - Binalar Hesabı		8.176.856,96	511 - Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı		0,00
253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı		2.890.488,76	519 - Değer Hareketleri Sonuç Hesabı		0,00
254 - Taşıtlar Hesabı		3.585.267,25	57 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	5.315.118,51	

T.C. Sayıştay Başkanlığı

255 - Demirbaşlar Hesabı		1.933.071,49	570 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı		5.315.118,51
256 - Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı		0,00	58 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-468.855,34	
257 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		- 19.722.900,18	580 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)		-468.855,34
258 - Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı		5.817.368,89	59 - Dönem Faaliyet Sonuçları	3.576.801,63	
259 - Yatırım Avansları Hesabı		0,00	590 - Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı		3.576.801,63
26 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00		591 - Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)		0,00
260 - Haklar Hesabı		176.189,29			
264 - Özel Maliyetler Hesabı		0,00			
268 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-176.189,29			
28 - Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00				
280 - Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı		0,00			
281 - Gelir Tahakkukları Hesabı		0,00			
29 - Diğer Duran Varlıklar	0,00				
294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı		0,00			
297 - Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı		0,00			
299 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		0,00			
AKTİF TOPLAMI	52.620.473,58		PASİF TOPLAMI	52.620.473,58	
9 - Nazım Hesaplar			9 - Nazım Hesaplar		
90 - Ödenek Hesapları	0,00		90 - Ödenek Hesapları	0,00	
900 - Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı		0,00	901 - Bütçe Ödenekleri Hesabı		0,00
906 - Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı		0,00	905 - Ödenekli Giderler Hesabı		0,00
			907 - Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı		0,00
91 - Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	293.795,00		91 - Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	293.795,00	
910 - Alınan Teminat Mektupları Hesabı		293.795,00	911 - Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı		293.795,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

912 - Kişilere Ait Menkul Kıymetler H.		0,00	913 - Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı		0,00
92 - Taahhüt Hesapları	1.964.730,57		92 - Taahhüt Hesapları	1.964.730,57	
920 - Gider Taahhütleri Hesabı		1.964.730,57	921 - Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı		1.964.730,57
922 - Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabı		0,00	923 - Kamu-Özel İşbirliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabı		0,00
930 - Verilen Garantiler Hesabı		0,00	931 - Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı		0,00
934 - Borç Üstlenim Taahhütleri Hesabı		0,00	935 - Borç Üstlenim Taahhütleri Karşılığı Hesabı		0,00
948 - Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı		0,00	949 - Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı		0,00
990 - Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri		0,00	999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı		0,00
993 - Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri		0,00			
TOPLAM	2.258.525,57		TOPLAM	2.258.525,57	
GENEL TOPLAM	54.878.999,15		GENEL TOPLAM	54.878.999,15	

ANKARA AYAŞ BELEDİYESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2018 Yılı
	1	2	3	4		
600	01				Vergi Gelirleri	1.934.732,44
600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.028.293,82
600	04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	7.492.548,88
600	05				Diğer Gelirler	9.209.843,53
TOPLAM						22.665.418,67
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2018 Yılı
	1	2	3	4		
630	01				Personel Giderleri	5.061.117,09
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	762.547,68
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.510.943,26
630	04				Faiz Giderleri	189.545,29
630	05				Cari Transferler	56.328,51
630	07				Sermaye Transferleri	1.647,63
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	8.091,74
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	38,00
630	13				Amortisman Giderleri	1.498.241,13
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.491.157,48
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	116.318,63
630	30				Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	43.610,42
630	99				Diğer Giderler	349.030,18
TOPLAM						19.088.617,04
FAALİYET SONUCU						3.576.801,63

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Belediyenin Taşınır Mal Yönetiminde Mevzuata Göre İşlem Tesis Edilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	2017 yılında bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışmalar İdare tarafından tamamlanmamış olup eksiklikler 2018 yılı Raporunda Tespit ve Değerlendirmeler başlığı altındaki 10 nolu bulguya konu edilmiştir.
Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kasa Hesabının Hatalı Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Tespit ve Değerlendirmeler başlığı altındaki 13 nolu bulguya konu edilmiştir.
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altındaki 1 nolu bulguya konu edilmiştir.

Yevmiye Numaralarının Mütteselsil Olmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Avans Verme İşlemlerinde Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediyenin Kira Süresi Biten Kiracılarına 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Hükümlerini Uygulamaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gecekondu Fon Hesabının Bulunmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kamu Konutları Yönetmeliği'ne Aykırı Olarak Personel Olmayan Kişilere Lojman Kiralanması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Tespit ve Değerlendirmeler başlığı altındaki 8 nolu bulguya konu edilmiştir.
Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir Ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan incelemelerde İdare tarafından gerekli yazışmalara başlandığı ve dolayısıyla düzeltme işlemlerinin devam ettiği görülmüştür.
Gider Taahhütleri Hesabı İle Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İdarenin Yapılandığı Uzun Vadeli Borcu Bulunmasına Rağmen Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının Kullanılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altındaki 9 nolu bulguya konu edilmiştir.
Kira Gelirlerinin Peşin Tahsil Edilmesine Rağmen Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılında peşin tahsil edilen bir kira geliri bulunmadığından bu hususa ilişkin denetim yapılamamıştır.
Kurum Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altındaki 5 nolu bulguya konu edilmiştir.
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Kayıtlı Olan Tutarlardan Geçici Kabulü Yapılanların İlgili Varlık Hesabına Aktarılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altındaki 3 nolu bulguya konu edilmiştir.
Belediyeye Ait Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altındaki 1 nolu bulguya konu edilmiştir.

İlbank Sermaye Katılım Payının Kaydedilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu edilen hususa ilişkin çalışma yapılmamış olup bu husus 2018 yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altındaki 6 nolu bulguya konu edilmiştir.
---	------	--------------------	---